
Tid 18.05.2026 kl. 19:00 - 20:45

Plats Stadsfullmäktiges sessionssal

FÖRTECKNING ÖVER BEHANDLADE ÄRENDEN

Paragraf	Rubrik	Sida
§ 20	Konstituering av sammanträdet	4
§ 21	Införande av ett rekryteringsstöd i Grankulla för tiden 2.7–31.12.2026 och anhållan om tilläggsanslag	5
§ 22	Översikt över läget för lönetjänsterna och konkurrensutsättningen av HR-systemet samt tillsättande av två nya befattningar (ärende som gäller tilläggsanslag)	9
§ 23	Tilläggsanslag för att vidta de åtgärder som framförs i utredningen om produktionssätten inom it-tjänsterna	11
§ 24	Anslutning till upphandlingen av ett stadscykelssystem	15
§ 25	Ändring av detaljplanen, rekreativsområdet i 8:e stadsdelen (Gamla Åbovägen 42, Ishallsområdet)Ishallen / Detaljplaneändringen fortsätter	23
§ 26	Ändring av 142 § i förvaltningsstadgan (Sammanträdesarvoden)	35
§ 27	Svar på fullmäktigemotionen om att uppföra vägmärken som markerar kommungränsen utmed Åboleden	37
§ 28	Svar på fullmäktigemotionen om granskning av servicenätverket inom småbarnspedagogiken	40
§ 29	Svar på fullmäktigemotionen om förteckning av stadens bidrag och understöd samt enhetliga kriterier för beviljande	48
§ 30	Fullmäktigemotioner	53

Närvarande	Rintamäki-Ovaska Tiina	ordförande	
	Stenberg Stefan	I vice ordförande	
	Aitola Minna	II vice ordförande	
	Ahtiainen Sonja	ledamot	
	Artjoki Risto	ledamot	
	Colliander-Nyman Nina	ledamot	
	Dettmann Henrik	ledamot	
	Forsberg Marina	ledamot	
	Forskåhl Stella	ledamot	
	Hammarberg Johanna	ledamot	
	Hannuksela Matti	ledamot	
	Hosia Helka	ledamot	
	Häyrinen-Immonen Ritva	ledamot	
	Kauppila Matti	ledamot	
	Kiesiläinen Suvi	ledamot	
	Löfstedt-Söderholm Gunilla	ledamot	
	Mannström Amanda	ledamot	
	Miettinen Taisto	ledamot	
	Moisisto Elina	ledamot	
	Mollgren Satu	ledamot	
	Niemi Sami	ledamot	
	Nysten Patrick	ledamot	
	Rehn-Kivi Veronica	ledamot	
	Saarela Konsta	ledamot	
	Salminen Mikko J.	ledamot	
	Schalin Ann-Charlotte	ledamot	
	Stolt Sofia	ledamot	
	Tupamäki Binga	ledamot	
	Villa Sami	ledamot	
	Virkkula Irmeli	ledamot	
	Wahlstedt Virva	ledamot	
	Waselius Fredrik	ledamot	
	Berglund Pontus	ersättare	
	Bäckström-Toivanen Jennu	ersättare	
	Koskimies-Sirén Tuula	ersättare	
	Masar Christoffer	stadsdirektör	
	Ormio Hanna	förvaltningsdirektör	
	Pennanen Axelsson Saara	kommunikationsexpert	
	Tabermann Jenny	specialsakkunnig i förvaltning	
	Soinu Peter	it-chef	§ 20 - 23, kl. 19.00 - 19.15
Frånvarande	Francis-Ehnholm Harriet	ledamot	
	Johansson Johan	ledamot	
	Näätänen Melina	ledamot	
	Vihonen Iiris	ungdomsfullmäktiges representant	
Behandlade ärenden	20 - 30		

Underskrifter

Tiina Rintamäki-Ovaska
ordförande

Hanna Ormio
protokollförare

Suvi Kiesiläinen
protokolljusterare

Gunilla Löfstedt-Söderholm
protokolljusterare

Protokollet läggs
fram offentligt

Grankulla stads webbplats 25.05.2026

Stadsfullmäktige

§ 20

18.05.2026

Konstituering av sammanträdet

STF 18.05.2026 § 20

Fullmäktiges sammanträde är beslutfört när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande.

Beslutsförslag:

Ordföranden konstaterar vilka som är närvarande samt att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Fullmäktige väljer två protokolljusterare.

Beslut:

Ordföranden konstaterade de närvarande samt att sammanträdet var lagligt sammankallat och beslutfört.

Fullmäktige valde ledamot Suvi Kiesiläinen och ledamot Gunilla Löfstedt-Söderholm till protokolljusterare.

Stadsfullmäktige

§ 21

18.05.2026

Införande av ett rekryteringsstöd i Grankulla för tiden 2.7–31.12.2026 och anhållan om tilläggsanslag

STF 18.05.2026 § 21

169/02.05.00.00/2026

Mer information:

stadsdirektör Christoffer Masar, tfn 050 411 0163

stadsjuristen Lena Filipsson-Korento, tfn 050 354 0121

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Värdkommunen Esbo i sysselsättningsområdet Esbo–Grankulla har infört ett behovsprövat rekryteringsstöd för år 2026. Esbo stadsstyrelse beslutade [15.12.2025 \(§ 373\)](#) att betala rekryteringsstöd i Esbo år 2026 och godkänna [Villkoren för rekryteringsstödet i Esbo 2026](#).

Syftet med rekryteringsstödet är att påskynda övergången till den öppna arbetsmarknaden och stadigvarande anställningar för ungdomar och arbetslösa med främmande språk som modersmål. Inriktandet grundar sig på positiv särbehandling som avlägsnar strukturella hinder på arbetsmarknaden enligt 12 § i diskrimineringslagen.

Målgruppen och villkoren för rekryteringsstödet i Esbo

- Esbobor under 30 år eller arbetssökande med främmande språk som modersmål med andra stadiets eller eftergymnasial utbildning och arbetslöshet på minst tre månader.
- Anställningsförhållande på minst 12 månader och minst 80 procent arbetstid.
- Stöd 5 000 euro/anställning, engångsbetalning i början av anställningen till en privat arbetsgivare eller arbetsgivare inom den tredje sektorn.
- Den anställda ska få avtalslön eller lön som anses sedvanlig och befogad för arbetet.
- Arbetsgivaren får inte ha betydande försummelser i fråga om skatter eller lagstadgade avgifter.
- Dessutom får en arbetsgivare som idkar näringsverksamhet inte vara ett företag i sådana svårigheter som avses i gruppundantagsförordningen. Arbetsgivaren får heller inte vara föremål för ett betalningskrav på grundval av ett beslut i Europeiska kommissionen.
- Det stöd som en näringsidkare beviljas är alltid ett de minimis-stöd.
- Ett stöd som beviljats på felaktiga grunder krävs alltid tillbaka.
- De övriga villkoren framgår av bilagan till beslutet om rekryteringsstödet i Esbo: [Rekryteringsstödet i Esbo 2026 villkor](#).

Motiveringar för införandet av rekryteringsstöd i Grankulla

Långvarig arbetslöshet orsakar staden höjda finansieringsandelar och för att minimera dessa är det ekonomiskt motiverat att Grankulla inför ett rekryteringsstöd. Dessutom är det med tanke på regional likabehandling ändamålsenligt att införa stödet med motsvarande villkor som i Esbo. Rekryteringsstödet främjar också målen i Grankulla stads strategi 2026 ”Mer livskraft och fler företag” och värdesättande av mångfald.

Rekryteringsstödet är ekonomiskt en lönsam satsning för staden. Arbetsmarknadsstödet kommunandel (så kallade FPA-böter) ökar när arbetslösheten blir långvarig. En anställning på minst 12 månader nollställer arbetslöshetsdagarna och minskar på stadens ansvar för arbetslöshetsskyddet. I fråga om en långtidsarbetslös sparar staden in cirka 4 800–6 700 euro per år i arbetsmarknadsstödet kommunandel. I och med den här inbesparingen och de nya kommunalskatteintäkterna som flyter in genom sysselsättningen är bedömningen att engångsersättningen på 5 000 euro tjänar in vad den kostar.

Centrala verkningsmekanismer för stödet är:

- **Delad risk för arbetsgivaren:** Engångsersättningen sänker tröskeln för arbetsgivaren att anställa en arbetssökande som fortfarande håller på att utveckla sin erfarenhet, sina språkkunskaper och sina nätverk. Stödet fungerar som ett lätt och förutsebart incitament med spridd risk och belöning för långsiktig rekrytering.
- **Hur arbetsvillkoret fylls:** Arbetsvillkoret uppfylls efter en anställning på minst 12 månader i motsats till exempelvis traditionell lönesubvention. Det här minskar på kommunens finansieringsansvar för arbetslöshetsskyddet och avbryter den onda cirkeln av FPA-böter. Det här är en central åtgärd för att främja genombrottsprojektet ”2.2 Ansvarsfull balansering av ekonomin” i stadens strategi.
- **Komplettering av stödhelheten:** Stödet är inte överlappande med andra stöd utan kompletterar sysselsättningsområdets stöd genom att det inriktas på långvariga anställningar som andra stödformer inte når.
- **Stärkande av livskraften:** Arbetsgivarnas vilja att rekrytera ökar, vilket är ett effektivt redskap för staden i att stärka livskraften och förebygga de mänskliga och ekonomiska kostnaderna av långtidsarbetslöshet.

Ekonomiska effekter och behov av tilläggsanslag

Enligt statistiken i januari 2026 fanns det 47 personer i Grankulla som uppfyller kriterierna för rekryteringsstödet (21 personer under 30 år och 26 personer över 30 år med främmande språk som modersmål). Bedömningen är att Grankulla kan bevilja stödet för cirka fem (5) anställningar år 2026. Därmed är behovet för rekryteringsstöd 25 000 euro.

Stadsfullmäktige

§ 21

18.05.2026

I budgeten 2026 hade staden inte förberett sig på kostnaderna för ett nytt rekryteringsstöd. Därför föreslås att stadsstyrelsens och stadsdirektörens resultatområde inom allmänna förvaltningen får ett tilläggsanslag på 25 000 euro.

Staden följer upp vilken effekt rekryteringsstödet har och hur stor efterfrågan är bland arbetsgivare. Staden avväger en eventuell fortsättning på modellen år 2027 och fattar ett beslut utifrån inhämtad erfarenhet som en del av budgetberedningen för år 2027.

Beslutanderätt

Eftersom det inte handlar om en uppgift som är lagstadgad för sysselsättningsområdet, utan om ett behovsprövat stöd som Esbo beslutat om, kan Grankulla inom ramen för sin beslutanderätt välja att införa och administrera rekryteringsstödet. Med tanke på regional likabehandling är det ändå ändamålsenligt att införa stödet med motsvarande villkor som i Esbo. I **bakgrundsmaterialet** finns villkoren för rekryteringsstödet i Grankulla. I avfattandet har staden utnyttjat Esbos motsvarande bilaga.

Enligt 18 § och 19 § i förvaltningsstadgan är det stadsstyrelsen som har beslutanderätt i ärendet. Enligt 23 § i förvaltningsstadgan kan stadsstyrelsen vidaredelegera beslutanderätten till en underlydande myndighet. Det finns skäl att vidaredelegera beslut om betalning av rekryteringsstöd till tjänsteinnehavaren.

Sysselsättnings- och integrationssektionen under stadsstyrelsen i Esbo har beslutat att uppföljningen av rekryteringsstödet förs till sektionens sammanträde och att sektionen vid behov föreslår en revidering av villkoren för rekryteringsstödet. Därför föreslås att stadsdirektören får fullmakt att på motsvarande sätt vid behov uppdatera villkoren för Grankullas del.

Utifrån det ovanstående beslutade stadsstyrelsen på sitt sammanträde 4.5.2026, förutsatt att fullmäktige beviljar stadsstyrelsen det behövliga tilläggsanslaget, att för tiden 2.7–31.12.2026 införa ett motsvarande rekryteringsstöd i Grankulla som i Esbo och att godkänna villkoren för rekryteringsstödet i Grankulla. Dessutom beslutade stadsstyrelsen att befullmäktiga stadsdirektören att besluta om beviljandet av rekryteringsstöd till privata arbetsgivare eller arbetsgivare inom tredje sektorn för att anställa en arbetslös arbetssökande Grankullabo enligt villkoren i bilagan. Därtill befullmäktigas stadsdirektören att vid behov kräva tillbaka stödet och revidera villkoren för rekryteringsstödet enligt de gällande villkoren för rekryteringsstödet i Esbo.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige beslutar att bevilja stadsstyrelsens och stadsdirektörens resultatområde inom allmänna förvaltningen ett tilläggsanslag på 25 000 euro för

---

Stadsfullmäktige

§ 21

18.05.2026

---

betalningen av rekryteringsstöd och konstaterar att tilläggsanslaget ändrar det bindande verksamhetsbidraget med motsvarande belopp.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bakgrundsmaterial:

Villkoren för rekryteringsstödet i Grankulla

Distribution:

Sysselsättningsområdet Esbo–Grankulla

Stadsfullmäktige

§ 22

18.05.2026

Översikt över läget för lönetjänsterna och konkurrensutsättningen av HR-systemet samt tillsättande av två nya befattningar (ärende som gäller tilläggsanslag)

STF 18.05.2026 § 22

184/01.01.00.00/2026

Mer information:

personaldirektören Maari Valli tfn 040 670 8856
stadsdirektör Christoffer Masar, tfn 050 411 0163
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Översikt över läget för konkurrensutsättningen

Stadsstyrelsen beslutade [26.5.2025 \(§ 85\)](#) att staden inleder en konkurrensutsättning om val av en extern partner som ansvarar för processerna med konkurrensutsättning och upphandling samt införandet av HR-systemet och som en option lönesystemet. Personaldirektören presenterade den pågående processen med konkurrensutsättning till stadsstyrelsen 13.4.2026 § 55. Enligt den planerade tidtabellen väljer HR-tjänsterna anbudsgivarna och undertecknar avtalen i oktober 2026. Därefter börjar projektet med implementering av systemen som torde pågå i 6–8 månader. Stadsstyrelsen godkände 13.4.2026 § 55 de vidtagna och planerade åtgärderna inklusive outsourcing av lönetjänsterna.

HR-tjänsterna

Efter upphandlingsprocessen, när staden har outsourcat lönetjänsterna, har HR-tjänsterna endast en anställd utöver personaldirektören. Stadsstyrelsen fick redan föregående vår veta (26.5.2025 § 85) att outsourcing av stadens lönetjänster förutsätter en starkare HR-kompetens hos staden.

Stadsstyrelsen beslutade [13.4.2025 \(§ 55\)](#) att staden får två nya HR-resurser för att säkerställa modernare HR-tjänster, korrekt skötsel av lagstadgade uppgifter inom personalförvaltningen samt skötsel av HR- och anställningsärenden. Den ena är en ordinarie resurs och den andra tidsbunden. Staden behöver de nya resurserna för att ta i bruk HR-systemet och nya verksamhetsmodeller i organisationen, bland annat för ledning av chefer, rådgivning och kommunikation. Rekryteringen sker i praktiken på hösten, och då behöver HR-tjänsterna också tilläggsanslaget.

Dessutom beslutade stadsstyrelsen att föreslå för stadsfullmäktige att stadsfullmäktige beviljar HR-tjänsterna inom allmänna förvaltningen ett tilläggsanslag på 50 000 euro år 2026 för lönekostnaderna för två nya HR-specialister.

Stadsfullmäktige

§ 22

18.05.2026

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige

- beslutar att bevilja HR-tjänsterna inom allmänna förvaltningen och budgetens resultatområde för förvaltnings- och ekonomitjänster ett tilläggsanslag på 50 000 euro år 2026 för lönekostnaderna för två HR-specialister och
- konstaterar att tilläggsanslaget ändrar det bindande verksamhetsbidraget med motsvarande belopp.

.....

Det antecknades att ledamoten Mikko J. Salminen under diskussionen tog tillbaka sitt motförslag 3.1, som ännu syns i mötessystemet.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Stadsfullmäktige

§ 23

18.05.2026

Tilläggsanslag för att vidta de åtgärder som framförs i utredningen om produktionssätten inom it-tjänsterna

STF 18.05.2026 § 23

23/02.02.00.01/2026

Mer information:

it-chefen Peter Soinu, tfn 040 631 590

förvaltningsdirektören Hanna Ormio, tfn 040 637 3683.

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrunden till utredningen om produktionssätten

Stadsstyrelsen beslutade 28.10.2024 (§ 153) att inleda utredningar om produktionssätten inom olika sektorer tjänster och förvaltningens verksamhet för att å ena sidan balansera ekonomin och å andra sidan utveckla processerna. Produktionssätt är grovt taget produktion av tjänster i egen regi, som samarbete mellan kommuner eller som köpta tjänster.

En utredning om produktionssätten innebär att olika möjliga produktionssätt för en viss funktion utreds internt eller externt med hjälp av en konsult. Syftet med utredningarna är att få en uppfattning om huruvida tjänsten kan framställas på ett effektivare sätt eller mer ändamålsenligt än för närvarande.

Ett av föremålen för utredningarna om produktionssätten var stadens it-tjänster. Staden beslutade att genomföra utredningen som ett konsultarbete. I konsulttjänsten som konkurrensutsattes bad staden att åtminstone utreda följande i fråga om it-tjänsterna: nuläget och organiseringen, möjliga produktionssätt för tjänsterna och alternativ till dem, resurser och kompetens, datasäkerhet och riskhantering, datasystem och teknisk infrastruktur, kostnadsmässigt och ekonomiskt perspektiv samt framtida utvecklingsbehov och strategisk riktning. Stadsdirektören fattade ett upphandlingsbeslut 20.8.2025 (§ 6) där CGI Suomi Oy valdes till tjänsteleverantör.

Stadsstyrelsen antecknade 19.1.2026 (§ 3) för kännedom utredningen om produktionssätten inom it-tjänsterna och konsultredogörelsen från CGI Suomi Oy. Därtill diskuterade stadsstyrelsen fortsatta åtgärder.

Utredningen gav förslag på olika fortsatta åtgärder.

Föreslagna åtgärder i utredningen om produktionssätten

Av utredningen om produktionssätten framgår att utgångspunkten för utvecklingen av stadens dataadministration är att stärka grunden innan staden beslutar om vilka delar som görs i egen regi och vilka som eventuellt outsourcas.

Fokus ligger alltså inte på outsourcingen utan på gemensamma principer och indikatorer, val av samarbetspartner och styrning av anskaffningar så att verksamhetsmodellen är stabil och enhetlig. Vi kan skapa inbesparingar och

Stadsfullmäktige

§ 23

18.05.2026

effektivitet framför allt genom att genomföra strukturella förbättringar och förnyelser inom ledarskapet.

Ett av genombrottsprojekten i stadens nya strategi 2026– är utveckling av ledarskapet och arbetssätten (strategitabellen finns nedan).

2.4 Utveckling av ledarskapet och arbetssätten

Organ som följer upp hur genombrottsprojektet framskrider	Stadsstyrelsen	
Kapten	Personaldirektören	
1. SLUTRESULTAT: Lönsamheten i stadens grundläggande funktioner och beslutsfattande har ökat.		
Mellanresultat som vi följer upp år 2026	Utgångsnivå	Målnivå år 2026
1.2 MELLANRESULTAT: Vi leder med hjälp av information. Enligt Finlands kommunjämförelse ligger våra data och verktyg som stöder det informationsbaserade ledarskapet (till exempel PowerBI) på en bra nivå.	-	Utveckling av BI samt mer omfattande användning, utbildning.
1.3 MELLANRESULTAT: Organisationen har tillämpat kunskap om arbetssätt från företagsvärlden: kontinuerliga förbättringar, till exempel användning av metoderna Lean och Agile i utveckling av processerna (till exempel elektroniska verktyg, automatisering).	-	Projektet moderna arbetssätt (2025)–2026 Utbildningsinstruktioner och planering av utbildning
1.4 MELLANRESULTAT: Vi digitaliserar och automatiserar processerna för att minska på manuellt arbete och förbättra tillgången.	-	Sektorerna har identifierat processer som de kan utveckla och förnyat verksamhetsmodellerna.

Stadens it-tjänster bör utvecklas mot att bli en strategisk partner för sektorerna, så att det är möjligt att genomföra sektorernas utvecklingsprojekt. Där ingår bland annat digitala arbetsverktyg, automation, förnyande av processer och anskaffning av system enligt mellanresultaten i strategin 2026–. Även globalt har verksamhetsmiljön ändrats så mycket att it i nuläget är en väsentlig del av all verksamhet inom organisationer. Dataadministrationen inverkar direkt på all utveckling, ökad produktivitet och vidare på kommuninvånarnas tjänster.

Faserna i utvecklingen av verksamheten

Enligt den schemalagda färdplanen i utredningen om produktionssätten framskrider utvecklingen i tre faser.

År 2026 (–2027) fokuserar vi på att stärka grunden och förbättra styrningen. Bland annat ska vi centralisera styrningen och koordineringen av IKT-anskaffningar, stärka leverantörskontrollen och avtalsstyrningen, förenhetliga dataskyddspraxisen och tillsammans med sektorerna bygga upp en gemensam IKT-styrnings- och verksamhetsmodell. Dessutom utvecklar vi transparensen kring kostnader och rapporteringen av dem.

År 2027 (–2028) flyttar vi fokuset på att effektivisera och förenhetliga verksamheten. Då utvecklar vi IKT-tjänsterna och leverantörssamarbetet systematiskt, säkerställer att datasäkerheten och dataskyddet ständigt fungerar, inför nya verksamhetssätt på ett bredare plan och höjer nivån på det informationsbaserade ledarskapet och kostnadseffektiviteten.

År 2028 (–2029) övergår vi till etablering av verksamheten och kontinuerlig utveckling, där IKT blir en strategisk partner: Vi fattar informationsbaserade beslut om vad staden producerar själv och vad staden köper in, leder IKT-tjänsterna enligt målen i stadens strategi, jämför tjänster och leverantörer utifrån genomslag och inte endast på basis av kostnader och inriktar resurserna på sådant, där digitaliseringen ger den största nyttan.

Utvecklingskostnader

Utvecklingskostnaderna för åtgärderna enligt utredningen hänför sig till de följande tre åren (i praktiken hänför sig merparten till åren 2027–2029).

Vid utarbetandet av budgeten 2026 hade vi inte möjlighet att förbereda oss på de kostnader som utredningen om produktionssätten förutsätter, eftersom utredningen blev klar i december 2025. För att it-tjänsterna ska kunna välja en utvecklingspartner behöver enheten ett tilläggsanslag år 2026 för upphandling av en konsulttjänst inom konkurrensutsättning och för en projektchefs lön för slutet av året. Dessutom kan vi internt planera och inleda en del utvecklingsåtgärder genom att utnyttja existerande samarbetspartner redan innan vi hittar den egentliga utvecklingspartnern. Behovet av ett tilläggsanslag år 2026 är totalt 110 000 euro.

Staden behöver en konsult inom konkurrensutsättning för att ordna anbudsförfarandet i fråga om utvecklingspartnern. Konkurrensutsättningen förutsätter specialkompetens som staden inte besitter. Ett eventuellt misslyckat val av utvecklingspartner i konkurrensutsättningen kunde leda till betydande operativa och ekonomiska utmaningar.

Staden rekryterar en projektchef för tre år för att leda det stadsomfattande utvecklingsprojektet. De nuvarande resurserna inom it-tjänsterna räcker inte till för det här. Projektchefens lön har beräknats utifrån it-huvudplanerarens lön i nivålönesystemet.

För de följande tre åren (2027–2029) behövs cirka 1,2 miljoner euro för de föreslagna utvecklingsåtgärderna i utredningen om produktionssätten.

Stadsstyrelsen beslutade [23.3.2026 \(§ 43\)](#)

- att staden inom utvecklingen av dataadministrationen för hela staden framskrider enligt CGI Suomi Oy:s utredning om produktionssätten, daterad 19.12.2025,

---

Stadsfullmäktige

§ 23

18.05.2026

- att staden inleder en konkurrensutsättning om valet av en extern partner som får uppgiften att ansvara för processen kring konkurrensutsättning och upphandling av en it-utvecklingspartner,
- att staden med hjälp av en extern partner inleder konkurrensutsättningen och upphandlingen av en it-utvecklingspartner och befullmäktigar stadsdirektören att godkänna och underteckna anbudsbegäran i fråga om anbudsförandet i valet av en utvecklingspartner för it-tjänsterna.

Stadsstyrelsen är medveten om att projektet fortsätter åren 2027, 2028 och 2029 och att det i budgetarna kommer att behövas totalt 1,2 miljoner euro för att föra utvecklingsprojektet framåt enligt de faser som förs fram i utredningen om produktionssätten och 70 000 euro/år för att anställa en projektchef i tre år. Hur summan fördelar sig på de olika åren och mellan driftsekonomi och investeringarna preciseras i beredningen av budgeten för varje år.

Dessutom beslutade stadsstyrelsen att föreslå att fullmäktige år 2026 beviljar it-tjänsterna inom allmänna förvaltningen ett tilläggsanslag på 110 000 euro enligt det föreslagna i föredragnings-texten för att framskrida i enlighet med utredningen om produktionssätten inom it-tjänsterna.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige

- beslutar att bevilja budgetens resultatområde för förvaltnings- och ekonomitjänster inom allmänna förvaltningen ett tilläggsanslag på 110 000 euro för att gå vidare i enlighet med utredningen om produktionssätten inom it-tjänsterna,
- konstaterar att tilläggsanslaget ändrar det bindande verksamhetsbidrag med motsvarande belopp.

.....

Stadsdirektören redogjorde kort för ärendet. It-chefen Peter Soinu deltog i sammanträdet för att besvara frågor.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

Anslutning till upphandlingen av ett stadscykelssystem

STF 18.05.2026 § 24

505/02.08.00.03/2024

Mer information:

kommunteknikchefen Anna Ahtila, tfn 050 544 6427
projektingenjören Petri Forsman, tfn 040 668 4215
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrunden till upphandlingen och beredning av den

Grankulla stad har deltagit i beredningen av upphandlingen av ett regionalt stadscykelssystem. Helsingforsregionens trafik (HRT) har tillsammans med medlemskommunerna åren 2023–2024 berett konkurrensutsättningen av ett stadscykelssystem som omfattar hela HRT-regionen. I utredningsfasen deltog Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla, Sibbo, Kyrkslätt, Sjundeå, Tusby, Kervo, Hyvinge och Nurmijärvi.

Målet var att år 2026 ha ett fungerande regionalt stadscykelssystem, där resenärerna kan röra sig mellan medlemskommunerna oberoende av kommungränserna. Det här förutsatte en konkurrensutsättning där en serviceproducent ansvarar för hela HRT-regionen. Sommaren 2024 var det dags att bereda upphandlingen av stadscykel-tjänsten och verkställa projektet. Då övergick den ledande rollen i projektet till Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab (Stadstrafik). Grankulla stads samhällstekniska utskott beslutade om att delta i ramavtalet och om att underteckna samarbetsavtalet på sitt sammanträde [8.10.2024 \(§ 88\)](#).

Stadstrafik konkurrensutsatte upphandlingen, men den överklagades hos marknadsdomstolen (MAO). De egentliga målen för upphandlingen i fråga var Helsingfors, Esbo och Vanda. Grankulla deltog i upphandlingen som en option. Då hade Grankulla stad inte varit tvungen att skaffa tjänsten, men anbudsgivarna hade varit tvungna att lämna en offert gällande Grankulla stads område. Grankulla stad hade därmed haft möjlighet att under avtalsperioden skaffa en stadscykel-tjänst till sitt eget område med det pris som fanns i anbudet. Upphandlingen överklagades hos marknadsdomstolen och marknadsdomstolen godkände besväret. I beslutet MAO:664/2025 redogörs noggrannare för motiveringarna till att besväret godkändes. [MAO:664/2025 - Marknadsdomstolen](#)

I MAO:s motiveringar kan en upphandlingsenhet, alltså i det här fallet Grankulla stad, eller någon annan stad som omfattas av ramavtalet inte delta som en option i upphandlingen. Varje upphandlingsenhet ska förbinda sig till upphandlingen redan i anbudsbegäran. På grund av MAO:s beslut kan inte Grankulla stads område ingå som en option i upphandlingen av en stadscykel-tjänst. Staden måste därmed fatta ett bindande beslut om sitt deltagande redan när staden ansluter till upphandlingen. Det enda sättet för staden att delta villkorligt i upphandlingen är att kostnaderna för upphandlingen binds till ett visst maximipris/period/avtal. Därmed bör staden reservera ett

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

anslag budgeten som är förordnat för stadscykelssystemet för den tid avtalsperioden gäller. Avtalsperioden är fastslagen till sju år med möjlighet till en option på tre år. Avtalsperioden omfattar därmed åren 2028–2034 + optionsåren 2035–2037.

Stadstrafik närmade sig Grankulla stad i mars 2026 och informerade om situationen kring upphandlingen av stadscykel-tjänsten och beredningstidtabellen för upphandlingen. Enligt tidtabellen som Stadstrafik meddelade ska en kartläggning av marknaden starta i maj och avsikten är att publicera ett meddelande om upphandling och begäran om deltagande redan före sommaren. Målet är att publicera den slutliga anbudsbegäran före årsskiftet och fatta upphandlingsbeslutet i början av år 2027. För att kunna hålla sig till tidtabellen ska städerna meddela sitt bindande deltagande under april månad till Stadstrafik.

Ett samarbetsavtal om upphandlingen av en stadscykel-tjänst har undertecknats år 2024. Stadstrafik planerar att använda samma avtal i uppdaterad form i den här upphandlingen. På grund av tidtabellen för upphandlingen har Stadstrafik inte ännu utarbetat ett samarbetsavtal. Uppdateringarna som Stadstrafik ska göra i samarbetsavtalet omfattar åtminstone följande:

- uppdatering av upphandlingsmodellen (ramavtal/normal upphandling)
- uppdatering av uppgifter och ansvar som hänför sig till beslutsfattande och administrativa processer, exempelvis behandling av eventuella överklaganden och allokering av rättegångskostnader i sådana fall, beslut om att avbryta processen, risker
- alla centrala principer för samarbetet mellan olika parter förblir desamma (fördelningsprinciperna för kostnader och intäkter)
- reklamordningarna faller eventuellt bort och därmed även reklamintäkterna.

Reklamordningarna som installeras separat från stadscykelställningarna kommer med stor sannolikhet att slopas från upphandlingen. Esbo, Helsingfors och Vanda kommer var för sig att konkurrensutsätta reklamordningarna och då är marknaden som öppnar sig via stadscykel-tjänsten inte längre tillräckligt lockande för de företag som utför utomhusreklam.

Situationen är problematisk för Grankulla, eftersom upphandlingsmodellen väsentligt ändrats från den som staden godkände i sitt beslut 2024. I det här skedet av året är det inte möjligt att meddela ett bindande deltagande i ett långvarigt projekt med okända kostnader och utan något som helst godkännande av anslag från fullmäktige i de kommande årens budgetar. Dessutom ökar stadens andel av kostnaderna när reklamintäkterna faller bort från upphandlingsmodellen.

Omfattning och kostnader

Om staden vill fortsätta att delta i upphandlingen av stadscykel-tjänsten måste staden redan i det här skedet tänka över hur projektet ska finansieras och överväga en bindning av budgeten. Det enda sättet för staden att delta villkorligt

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

i upphandlingen är att kostnaderna för upphandlingen binds till ett visst maximipris/period/avtal. Kommuntekniken har redan bearbetat omfattningen av projektet från projektplanen som godkändes hösten 2024 på grund av att kostnaderna i den upphandlingsmodell som nu valts är bindande. Kommuntekniken har beräknat för Grankullas del att ett lämpligt maximipris för den regionala stadscykel-tjänsten är 50 000 euro/period, alltså 350 000 euro/avtalsperiod utan option och 500 000 euro/avtalsperiod inklusive tre optionsår. I stadscykel-tjänsten omfattar en period tiden mellan 1.4 och 31.10. Alla optioner ska också vara listade i anbudsbegäran, det vill säga alla ytterligare beställningar i fråga om cyklar, fortsatt period eller vinterperiod. Optionerna ska meddelas inom maj.

För att stadscykel-tjänsten ska vara fungerande i Grankulla är det en absolut förutsättning att åtminstone Esbo deltar i systemet.

Helsingfors, Esbo och Vanda ska anskaffa både elcyklar och mekaniska cyklar med relationstalet 50/50. Grankulla kan följa den här linjen som gäller i huvudstadsregionen och Stadstrafik rekommenderar också att riktlinjen är densamma hos alla. När det gäller Grankulla ska vi beakta att elcyklar skulle uppmuntra till att använda tjänsten mer. Med maximipriset 50 000 euro har kommuntekniken bedömt att staden kan skaffa cirka 35 elcyklar eller 20 elcyklar och 20 mekaniska cyklar.

Om staden vill dra sig ur upphandlingen, måste ett beslut om det också fattas. Om staden drar sig ur avtalet betyder det att nästa gång det är möjligt att få en regional stadscykel-tjänst är efter den här avtalsperioden, det vill säga år 2038. Det är inte längre möjligt att ansluta till det stadscykelavtal som nu konkurrensutsätts om staden drar sig ur. Kommuntekniken har försäkrat sig om saken via Stadstrafik. Staden kan förstås som eget arbete och upphandling i egen regi senare konkurrensutsätta ett stadscykel-system, men det går inte att få samma regionala system eller ansluta till det.

Stadscykel-tjänsten bidrar till hållbar mobilitet och klimatneutralitet samt främjar välbefinnandet. Cykelleden längs kustbanan öppnar år 2027 för Grankullas del och stadscyklarna skulle stödja stadens största investering i gång- och cykelinfrastruktur. Med tanke på användbarheten är en av de väsentligaste egenskaperna för systemet i fråga om Grankulla att stadscyklarna är regionala. Esbo fattar ett beslut om omfattningen på sin upphandling före maj och det är mycket möjligt att Esbo utvidgar sitt eget stadscykelområde till Esbo centrum, Gröndal, Jorv, Kera och andra områden nära Grankulla. Om Esbo verkställer upphandlingen i den här omfattningen och om Grankulla ställer sig utanför avtalet, kommer området i Grankulla att bli en egen ö mitt i stadscykelområdet i Esbo.

Kommunteknikens årliga investeringsbudget är begränsad till 800 000 euro per år. Den har minskat till följd av balanseringsåtgärderna för ekonomin. Det finns investeringsobjekt som står i kö inför många kommande år. Om stadscykel-tjänsten finansieras genom trafikledsinvesteringar, måste staden minska på andra kommuntekniska investeringar i framtiden (planering, anläggande av gator, småobjekt, grönområden vid gator, trafiksäkerhetsobjekt

---

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

---

och så vidare). Vi måste också beakta att stadscykelstjänsten är en tjänsteupphandling, precis som namnet säger, därför är det sannolikt inte möjligt att finansiera upphandlingen med investeringsanslag. Kommuntekniken konstaterar att om staden vill fortsätta med projektet bör ett separat anslag på 500 000 euro reserveras i stadens ekonomiplan från och med år 2027 för stadscykelstjänsten. Beloppet som reserveras årligen är 50 000 euro och gäller i en period på tio år. Det här motsvarar anvisningarna från stadens ekonomitjänster.

Förslag om upphandling

Kommuntekniken föreslår att staden förbinder sig till följande upphandlingshelhet:

- 7 stadscykelstationer utan ställningar
- antingen 20 elcyklar + 20 mekaniska cyklar eller 35 elcyklar

Maximipriset för upphandlingshelheten är 50 000 euro (moms 0 %)/period.

OPTIONER

Upphandlingen omfattar följande tilläggsoptioner:

Option, ytterligare beställning:

- 20 elstadscyklar
- 2 stadscykelstationer

Option, ytterligare beställning av mekaniska cyklar:

- 30 mekaniska stadscyklar
- 3 stadscykelstationer

Staden beslutar om optionerna separat och är inte förpliktad att använda optionerna. Om Esbo stad beslutar att använda optionen om förlängd period, alltså optionen för mars och/eller november, kan de här optionerna även läggas till för Grankulla innan anbudsbegäran färdigställs.

Preliminärt läge för stationerna

Läget för de föreslagna sju stadscykelstationerna i Grankulla är preliminärt:

- stationsområdet i Grankulla
- bollhallen
- ishallen
- området kring Arbetarakademin
- närområdet kring Björkgårds station
- området kring Helsingforsvägen och Trädgårdsvägen (preciseras under den fortsatta planeringen)
- området kring Gallträsk, nära lekredskap.

Stationernas slutliga placering preciseras i samband med den fortsatta planeringen.

Minimiantalet stationer och cyklar fastställs i samband med det här beslutet. Kommunteknikens förslag på minimiantal är antingen 35 elcyklar eller 20 elcyklar och 20 mekaniska cyklar och 7 stationer utan ställningar. Kommuntekniken stannade för stationer utan ställningar eftersom de är förmånliga och kräver mindre plats.

Sammanfattning

Grankulla stad kan inte förbli i en situation utan beslut om upphandlingen av stadsbicyklar. För att den regionala upphandlingen ska framskrida behöver staden nu fatta ett beslut om att delta i eller dra sig ur upphandlingen. Om staden deltar i upphandlingen innebär det ett bindande deltagande och verkställande av upphandlingen om priset är under det maximipris som staden angett. Om upphandlingspriset överstiger det fastställda maximipriset, kommer upphandlingen på nytt till godkännande i samhällstekniska utskottet. Övriga beslut som ansluter till upphandlingen och avtalet kommer senare till behandling.

Det är stadsfullmäktige som har beslutanderätt i att staden förbinder sig långvarigt till upphandlingen och i den framtida finansieringen av upphandlingen. Ett lagakraftvunnet beslut av fullmäktige är möjligt tidigast i juni, inte i april som Stadstrafiks tidtabell förutsätter.

Projektet innefattar osäkerhetsfaktorer och avvikande upplägg med tanke på kommunala förfaringsätt. Trots det har vi i tjänsteinnehavarberedningen strävat efter att utreda förutsättningarna för att kunna fortsätta med projektet om staden så önskar, i enlighet med beslutet från 2024. Vi har också beaktat olika tillvägagångssätt och förslag under åren. Ett av förslagen är [fullmäktigemotionen från år 2018](#).

Esbo har förbundit sig till upphandlingen. Om Esbo våren 2026 beslutar att inte delta i upphandlingen, deltar inte heller Grankulla.

Låt oss konstatera att fullmäktiges beslut vinner laga kraft tidigast 2.7.2026. Staden kan meddela sitt deltagande till den part som ansvarar för beredningen av upphandlingen redan tidigare, men anbudsbegäran ska inte publiceras förrän stadens beslut vunnit laga kraft.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige beslutar att

- reservera ett separat anslag på 500 000 euro i stadens ekonomiplan från och med år 2027 för en period på tio år enligt anvisningarna från stadens ekonomitjänster
- Grankulla deltar i upphandlingen av stadsbicykeltjänsten med ett maximipris på 50 000 euro/period, vilket innefattar 7 stationer utan ställningar och

---

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

---

antingen 35 elcyklar eller 20 elcyklar och 20 mekaniska cyklar, med förutsättningen att Esbo deltar i upphandlingen

- befullmäktiga samhällstekniska utskottet att besluta om huruvida staden drar sig ur upphandlingen av stadscykel-tjänsten, ifall maximipriset på 50 000 euro/period överskrids eller om Esbo inte deltar i upphandlingen.

.....

Stadsdirektören redogjorde för ärendet.

Motförslag under diskussionen

Under diskussionen gjorde ledamoten Mikko J. Salminen ett motförslag 5.2 som understöddes av ledamöterna Matti Kauppila, Ritva Häyrinen-Immonen, Patrick Nysten, Binga Tupamäki, Virva Wahlstedt, Taisto Miettinen, Minna Aitola, Elina Moisisto och ersättaren Pontus Berglund:

”5.2 Nytt motförslag: Grankulla stad ska inte ansluta sig till den upphandling av ett stadscykel-system som leds av Stadstrafik Ab (Salminen Mikko J.).

Grankulla stad ska inte ansluta sig till den upphandling av ett stadscykel-system som leds av Stadstrafik Ab med följande motivering: 1. I föredragningstexten har beredarna inte ens försökt bedöma den kvantitativa nyttan av investeringen på en halv miljon. 2. Stadsstrukturen i Grankulla stöder enligt internationella undersökningar inte ett stadscykel-system. Grankulla är inte ett ”tätt och blandat stadscentrum” med hög invånar- och arbetsplatstäthet, i Grankulla blandas inte boende, arbetsplatser och tjänster i markanvändningen. Fungerande områden är till exempel stadskärnan i Helsingfors, Köpenhamn, Paris och Washington DC. I Esbo kan Otnäs-Hagalund-Kägeludden utgöra ett sådant här område, eventuellt något annat regioncentrum i Esbo, men även det är osäkert på grund av det ovanstående kravet på stadsstrukturen. 3. I fungerande system är avståndet mellan stationerna 300–500 meter och det finns alltid tillgång till cyklar. Tillgången till cyklar kräver kontinuerliga transporter mellan stationerna. 4. På grund av väderförhållandena i Finland är de ”dugliga” cykeldagarna färre än 100 om året. 5. De senaste åren har vi till exempel skurit ner på understödet till Bio Grani för kvalitetsfilmer med ett par tusen euro. I den här situationen är det tokigt att använda en halv miljon på ett stadscykel-system, särskilt när det inte finns några bedömningar som helst av återbetalningstiden. 6. En motsvarande summa investerad på ungdomsidrott tjänar mångdubbelt effektivare in vad den kostar. 7. AI:s ståndpunkt: Grankulla är inte tillräckligt urbant för att skapa stark egen efterfrågan på stadscyklar.”

Under diskussionen lade ledamoten Taisto Miettinen fram följande motförslag 5.1:

”5.1 Tillägg till beslutet (Miettinen Taisto)

Grankullas beslut är villkorligt. Grankulla stad fattar ett separat beslut om upphandlingen av det regionala stadscykel-systemet och undertecknandet av

---

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

---

upphandlingsavtalet när konkurrensutsättningen är slutförd år 2027 samt fattar ett slutgiltigt beslut om användningen av budgetreserven och verkställandet av upphandlingen senast våren 2030.”

Dessutom gjorde ledamoten Sonja Ahtiainen ett motförslag 5.3 som understöddes av ledamoten Suvi Kiesiläinen och Helka Hosia:

”5.3 Nytt motförslag (Ahtiainen Sonja)

Grankulla deltar i upphandlingen av stadscykel tjänsten med ett maximipris på 30 000 euro/säsong, vilket berättigar till 7 stationer utan ställningar och antingen 35 elcyklar eller 20 elcyklar och 20 mekaniska cyklar, förutsatt att Esbo deltar i upphandlingen.”

Ledamoten Taisto Miettinen's motförslag förföll på grund av bristande understöd.

Genomförda omröstningar

Ordföranden lade fram ett förslag på omröstningsordningen. I den första omröstningen ställs Sonja Ahtiainens motförslag 5.3 mot stadsstyrelsens grundförslag.

I den andra omröstningen ställs det förslag som vinner den första omröstningen mot Mikko J. Salminens motförslag 5.2 om att helt förkasta grundförslaget.

Omröstningsordningen som ordföranden föreslog godkändes enhälligt.

I den första omröstningen enligt ordförandens förslag röstade de som understödde grundförslaget JA och de som understödde Sonja Ahtiainens motförslag 5.3 NEJ.

I den förrättade omröstningen röstade 4 JA, 28 NEJ och 3 röstade blankt. Därmed vann Sonja Ahtiainens motförslag 5.3 över grundförslaget.

Det antecknades att i det elektroniska mötessystemet syns även en tidigare omröstning som gäller samma omröstning, men som avbröts på grund av tekniska problem som uppstod under omröstningen.

I den andra omröstningen enligt ordförandens förslag röstade de som understödde Sonja Ahtiainens motförslag 5.3 JA och de som understödde Mikko J. Salminens motförslag NEJ.

I den förrättade omröstningen röstade 6 JA, 25 NEJ och 4 röstade blankt.

Därmed godkändes Mikko J. Salminens motförslag 5.2.

Numreringen hänvisar till siffrorna i det elektroniska mötessystemet. Hur ledamöterna röstade framgår i detalj av **protokollbilagan** med omröstningsrapporten från det elektroniska mötessystemet.

Stadsfullmäktige

§ 24

18.05.2026

Beslut:

Fullmäktige beslutade att Grankulla stad inte ska ansluta sig till den upphandling av ett stadscykelssystem som leds av Stadstrafik Ab med följande motivering:

1. I föredragningstexten har beredarna inte ens försökt bedöma den kvantitativa nyttan av investeringen på en halv miljon.
2. Stadsstrukturen i Grankulla stöder enligt internationella undersökningar inte ett stadscykelssystem. Grankulla är inte ett "tätt och blandat stadscentrum" med hög invånar- och arbetsplatstäthet, i Grankulla blandas inte boende, arbetsplatser och tjänster i markanvändningen. Fungerande områden är till exempel stadskärnan i Helsingfors, Köpenhamn, Paris och Washington DC. I Esbo kan Otnäs-Hagalund-Kägeludden utgöra ett sådant här område, eventuellt något annat regioncentrum i Esbo, men även det är osäkert på grund av det ovanstående kravet på stadsstrukturen.
3. I fungerande system är avståndet mellan stationerna 300–500 meter och det finns alltid tillgång till cyklar. Tillgången till cyklar kräver kontinuerliga transporter mellan stationerna.
4. På grund av väderförhållandena i Finland är de "dugliga" cykeldagarna färre än 100 om året.
5. De senaste åren har vi till exempel skurit ner på understödet till kvalitetsfilmer i Bio Grani med ett par tusen euro. I den här situationen är det tokigt att använda en halv miljon på ett stadscykelssystem, särskilt när det inte finns några bedömningar som helst av återbetalningstiden.
6. En motsvarande summa investerad på ungdomsidrott tjänar mångdubbelt effektivare in vad den kostar.
7. AI:s ståndpunkt: Grankulla är inte tillräckligt urbant för att skapa stark egen efterfrågan på stadscyklar.

Bilagor:

Omröstningsrapport

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

Ändring av detaljplanen, rekreationsområdet i 8:e stadsdelen (Gamla Åbovägen 42, Ishallsområdet)
Ishallen / Detaljplaneändringen fortsätter

STF 18.05.2026 § 25

538/10.02.03/2021

Mer information:

markanvändningschefen Minna Penttinen, tfn 050 382 9313
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Detaljplaneändringen på ishallsområdet har varit aktuell i uppemot tio år. Planändringen är till sin natur en projektplan. Det här innebär att referensplanen för funktionerna i området styr planen starkt. Det är inte ändamålsenligt att bereda detaljplaneändringen tills den vinner laga kraft, om inte projektet i bakgrunden har en avtalad finansiering och tidtabell.

Stadens strategi styr starkt arbetsprogrammet för planläggningen (planlägningsprogrammet) inom markanvändningen i staden, det vill säga hur vi prioriterar våra planlägningsprojekt. Vi ska i första hand prioritera de planlägningsprojekt som nämns i stadens strategi. Till dessa hör: Visionen för centrum, Stadshuset, Arbetarakademin, Ekkullaområdet och finskspråkiga lågstadiet. Dessutom föreslås i det årliga planlägningsprogrammet att staden ska prioritera detaljplaner som främjar bostadsproduktion. De stöder nämligen det centrala målet i stadens strategi, enligt vilket planläggning är nyckeln till befolkningstillväxt.

Ingen har kontaktat markanvändningsenheten om ishallsprojektet i anslutning till detaljplaneändringen på nästan två år. Därför antog markanvändningsenheten att detaljplaneändringen inte förs framåt. Således ingår detaljplaneändringen inte i de planlägningsprojekt som förs framåt år 2026 i arbetsprogrammet för planläggningen. Detaljplaneändringen i fråga har funnits i planlägningsprogrammet under avsnittet övriga planlägningsprojekt som är under beredning och som förs framåt inom ramen för resurserna.

Detaljplaneändringen nämns inte i stadens strategi som en detaljplan som ska prioriteras och den stöder inte heller målet med befolkningstillväxten som nämns i stadens strategi. Dessutom ingår detaljplaneändringen inte i de detaljplaneändringar som förs framåt år 2026. Därför för vi utvärderingen av huruvida vi ska föra detaljplaneändringen framåt till beslutsfattande.

Bakgrund till planläggningen i området

Ändringen av detaljplanen på ishallsområdet har inletts för över tio år sedan efter ansökan från Grankulla IFK Ishockey rf och Kauniaisten Taitoluisteluklubi ry. Stadsstyrelsen beslutade 10.6.2015 § 146 att inleda detaljplaneändringen så att planeringen ska fästa särskild vikt vid områdets naturvärden och trafikarrangemang och vid att planen anpassas till omgivningen.

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

Det ursprungliga förslaget var att ändra detaljplanen så att det skulle vara möjligt att bygga en annan ishall bredvid den befintliga ishallen. Staden utarbetade ett utkast till detaljplan för det här alternativet.

Vi kan konstatera att det handlar om en så kallad projektdetaljplan. Det är ingen officiell term som förekommer i lagstiftningen utan en term som har etablerats i arbetet i praktiken. Avsikten är att utarbeta detaljplanen på samma sätt som andra detaljplaner, men så att planen har en tät koppling till referensplanen, i det här fallet planen för ishallen. En projektdetaljplan utarbetas typiskt för ett visst projekt.

Projektplanen kan som bäst vara ett snabbt sätt att utarbeta en detaljplan. Förutsättningen för att en detaljplan ska föras framåt är att parterna har kommit överens om finansieringen och tidtabellen för projektet. Då leder detaljplanen sannolikt till ett realiserat projekt, byggande och stöd för utvecklingen i staden. Å andra sidan bygger en projektplan på ett projekt. Därför lönar det sig inte att slutföra detaljplanen om det råder osäkerhet kring huruvida projektet kommer att realiseras. En färdig projektplan är varken flexibel eller främjar utvecklingen på lång sikt i området.

Utkast till detaljplan

Utkastet till detaljplanen i området fanns framlagt i slutet av år 2016. Enligt referensplanen som hade utarbetats för utkastet till detaljplan var avsikten att bygga den nya ishallen intill den befintliga ishallen. I samband med utarbetandet av detaljplanen genomfördes utredningar om bland annat trafiken och tekniska nätverk (flytt av avlopp).

Förslag till ny detaljplan

Målen med detaljplaneändringen specificerades efter utkastet till detaljplaneändringen. Nu omfattade de också införande av byggrätt i detaljplanen för fotbollshallen som har byggts med undantagslov. Planområdet utvidgades efter beredningsskedet till att täcka hela området för idrottsverksamhet. Inför detaljplaneförslaget lät vi utarbeta nödvändiga utredningar i området och uppdateringar av dem. Enligt den uppdaterade referensplanen skulle den nya och den gamla ishallen byggas separat.

Områdets detaljplaneförslag fanns framlagt i maj–juni 2023. Innehållet i de utlåtanden om detaljplaneförslaget som vi fick hänförde sig i huvudsak till befintliga tekniska nätverk samt miljö- och naturvärden. HRM konstaterade i sitt utlåtande att det befintliga spillvattenavloppet måste flyttas innan detaljplanen kan framskrida. Vid fortsatt planering ska staden utreda kostnaderna för flyttningen av avloppsledningarna. Vi ska planera och genomföra flyttningen av avloppsledningarna i samarbete med HRM.

I sitt utlåtande om detaljplanen konstaterade NTM-centralen i Nyland bland annat att staden ska låta göra en naturrapport för detaljplanen med en utredning om naturvärdena i planområdet och en adekvat bedömning av hurdana

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

konsekvenser planen har för dem. I fråga om flygekorrarna konstaterade NTM-centralen att de ska beaktas vid fortsatt planering.

Med tanke på klimatpåverkan konstaterade NTM-centralen att staden ska komplettera planläggningsmaterialet med en adekvat bedömning av klimatkonsekvenserna som beaktar begränsning av klimatförändringen samt anpassningsbehov och hitta sätt att begränsa skadliga konsekvenser. Dessutom betonade NTM-centralen bland annat att det också finns skäl att beakta att ishallar brukar ha stor miljöpåverkan i drift. Mängden energi som de använder är nämligen stor. Därför är det viktigt att ännu granska energieffektiva sätt vid planeringen av genomförandet.

Anmärkningarna mot detaljplanen gällde bland annat försämrade naturvärden och ökad trafik.

Efter att staden hållit detaljplaneförslaget framlagt för allmänheten lät markanvändningsenheten göra naturrapporter om området enligt NTM-centralens utlåtande.

Efter att detaljplaneförslaget hade funnits framlagt fortsatte förhandlingarna mellan representanterna för staden och ishallsprojektet. Markanvändningsenheten fick år 2024 en preliminär referensplan. I den var tanken att bygga en ny ishall med två rinkar på den nuvarande ishallens plats. Enligt lösningen skulle en del av parkeringen kunna finnas under ishallen. Hallen skulle vara större till ytan än den befintliga hallen. Lösningen skulle kräva mer planering samt uppdatering av planerna för att beakta bland annat de tekniska nätverken, friluftsleden, parkeringen och naturförhållandena. Därefter förhandlade parterna om eventuella möjligheter att genomföra projektet men den andra parten kontaktade inte längre markanvändningsenheten. Därför antog markanvändningsenheten att projektet inte framskrider. Vi kan konstatera att det inte är ändamålsenligt att föra framåt en så kallad projektplan om det inte är klart huruvida projektet kommer att genomföras. De som sökte ändring av detaljplanen kontaktade markanvändningsenheten i början av år 2026. Då kom det fram att sökandena var av den uppfattningen att detaljplaneändringen hade framskridit och vunnit laga kraft. I samband med att sökandena kontaktade markanvändningsenheten fick enheten en referensplan daterad 2.5.2024 för att bygga en ishall. Referensplanen skiljer sig något från den plan som markanvändningsenheten fick tidigare år 2024.

Ny framläggning av planförslag

Bestämmelser om att lägga fram planförslaget på nytt finns i markanvändnings- och byggförordningen (32 § i markanvändnings- och byggförordningen). Om planförslaget har förändrats väsentligt sedan det var offentligt framlagt, ska det enligt lagen läggas fram på nytt. Det är dock inte nödvändigt att lägga fram förslaget på nytt, om ändringarna gäller endast intresse och de intressenter som berörs av ändringarna hörs särskilt. Om detaljplaneändringen framskrider så att en ny större ishall med två rinkar placeras på den befintliga ishallens plats, ska staden lägga fram detaljplaneförslaget på nytt. Den nya

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

lösningen skulle föra med sig väsentliga ändringar i befintliga nätverk, placeringen av olika trafikslag samt naturförhållandena och hur vi beaktar dem.

Beskrivning av området samt behov av fortsatta utredningar för en ny framläggning

Området ägs av staden och gränsar i norr till Gamla Åbovägen, i söder till Kauniala sjukhusområde och i väst till Bembölevägen. Områdets areal är cirka 13 ha. Ishallen i området ligger intill skogen vid roten av en klippbrant. Trädbeståndet skymmer delvis byggnaden. På fotbollsplanen intill ishallen finns en övertryckshall som fungerar som en fotbollshall. Ett gammalt förråd har rivits på fotbollsplanen och ett nytt har byggts. Utöver ishallen och fotbollshallen finns på idrottsområdet en slalombacke, ett bostadshus som inte längre används och två byggnader som stöder idrottsverksamheten. På toppen av slalombacken finns stödutrustning för mobiltelefonnätet. En friluftsled går genom området. Områdets parkeringsplatser ligger längs med Gamla Åbovägen och Petasvägen.

Trafik, parkering, gång- och cykeltrafik

Trafiken på Gamla Åbovägen alstras av invånarna på gatuavsnittet och i närmaste omgivning samt användarna av idrottstjänsterna. Att bygga en större ishall med två rinkar innebär fler användare i området. Trafiken i området kommer att bli livligare eftersom användarmängderna ökar och bilarna som skjutsar personer till och från området blir fler. Vi ska utreda hurdan trafikpåverkan en större ishall har på Gamla Åbovägen. Utöver trafikmängderna är det viktigt att beakta trafiksäkerheten i området. I och med utvecklingen av området och funktionerna ökar behovet av parkeringsplatser oundvikligen.

Från ishallens parkeringsområde leder en trottoar till både Gamla Åbovägen och ishallens gård. Trottoaren slutar vid kanten av ishallens gård. En tillgänglig ingång till den befintliga ishallen finns vid byggnadens västra kortsida och den kan nås med bil. På Gamla Åbovägen har byggts en gång- och cykelväg. Friluftsleden som går genom skogsområdet slutar vid den nuvarande ishallens bakgård. Leden fortsätter på östra sidan av ishallen och vid norra kanten av fotbollshallen. På östra sidan av slalombacken grenar sig friluftsleden mot olika håll. Vid slalombackens östra sida finns också en motionstrappa. Staden har utrett trafiken, parkeringen och hållbara färd sätt i området under de tidigare planläggningsfaserna. På grund av den nya lösningen och den respons som kommit in behöver vi uppdatera trafiklösningarna och planera mer kring dem.

- Vi måste granska trafikarrangemangen i området på nytt med beaktande av parkering, ankomst till området, avlämningstrafik, möjlighet till hållbara färd sätt samt interna trafikarrangemang i området, såsom gång- och servicetrafik. En förutsättning för en fungerande och säker miljö att röra sig i är en noggrannare planering av området med huvudvikten på avlämningstrafiken och arrangemangen för gång-, cykeltrafik.

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

- Utvidgning av den befintliga ishallen förutsätter att staden flyttar den befintliga friluftsleden, planerar leden på ett nytt ställe och beräknar byggkostnaderna.
- Vi ska undersöka placeringen av en eventuell ny tomtanslutning och beräkna byggkostnaderna.
- Dessutom ska vi betona lösningar för hållbara färdsätt vid fortsatt planering.

Teknisk service

På båda sidor om den befintliga ishallen finns spillvattenavlopp.

- Om en ny hall byggs måste vi planera omplaceringen av spillvattenavloppen och utreda kostnaderna för flyttningen i samarbete med HRM.

Naturförhållanden

Staden har också låtit utreda naturförhållandena i området under planläggningsprocessen. De senaste utlåtandena är från år 2024 och de utarbetades efter att staden hållit detaljplaneförslaget framlagt för allmänheten. Enligt naturrapporten från år 2024 finns värdefulla naturtypsfigurer i området.

- Staden ska lämna de värdefulla naturtypsfigurerna utanför ändringarna i markanvändningen och beakta dem i planläggningen bland annat i fråga om bedömning av konsekvenserna.

Jordmån

Jordmånen i planändringsområdet består under humus- eller fylljordsskiktet av silt- och sandskikt av varierande densitet. Mellan silt- och sandskikten finns mjuka lerlager. På de borrade djupen finns som lägsta jordart ett tätt och stenigt sand- eller moränlager. Kvaliteten på och jordarterna i fyllningsvallen är inte kända. Jordmånens tjälfarlighet eller radonhalter har inte undersökts. Siltskiktet är tjälfarligt. Sandlagret kan förväntas släppa igenom mycket vatten. I byggandet av bottenbjälklaget ska förekomsten av radon beaktas. Enligt förslaget ska nybyggnaden stå på stödpålar.

- Fortsatt planering förutsätter en noggrannare utredning om byggkostnaderna och schaktningskostnaderna både i fråga om parkeringen och ishallen.

Byggkostnader

År 2023 utredde sökanden byggkostnaderna i området bland annat i fråga om flyttning av ledningarna, schaktning och utvidgning av parkeringen. Kostnads kalkylen baserade sig på priserna år 2023 och planen att bygga en ishall till (en delvis uppvärmd träningsishall) bredvid den befintliga ishallen. Enligt

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

kostnadskalkylen från år 2023 var kostnaderna för utvidgningen av parkeringen cirka 270 000 euro, kostnaderna för att HRM flyttar ledningarna cirka 60 000 euro och schaktningskostnaderna för att bygga ishallen cirka 710 000 euro. Den totala kostnadskalkylen för träningshallen år 2023 var ungefär 3,5 miljoner euro.

År 2023 utredde staden kostnadskalkylen för utvidgningen av parkeringen och flyttningen av friluftsleden enligt den dåvarande planen. Kostnaderna utan byggkostnader uppskattades till cirka 600 000 euro. Enligt kostnadskalkylen står kostnaderna för grundförstärkning för nästan hälften av de totala kostnaderna.

- Staden ska på förhand avtala om kostnaderna som anknyter till projektet samt en eventuell kostnadsallokering.
- Vi ska uppdatera kostnadskalkylerna i anknytning till projektet så att de motsvarar nuvarande prisnivå, med insikt om områdets utmanande jordmån.

Planläggningsläget

I markdispositionsplanen 2004 (MASU 2), godkänd av Grankulla stadsfullmäktige 13.12.2004, har området reserverats för idrotts- och rekreationsanläggningar (VU).

För området gäller en detaljplan som fastställts av miljöministeriet 15.2.1985 (Ak 87), där området har anvisats för idrotts- och rekreationsanläggningar (VU). Ishallen (jh), bollplanen (jp), parkeringsplatsen (p) och slalombacken (lr) har anvisats ungefärliga byggnadsytor. De ungefärliga byggnadsytorna har anvisats på de ställen där ishallen, fotbollshallen och slalombacken i nuläget ligger. Enligt planen får en bostad placeras på området för den personal som är nödvändig för fastighetsunderhållet. Enligt planen är den största tillåtna byggrätten på området 4 000 m² vy. Våningsytan i den befintliga ishallen är enligt byggnads- och lägenhetsregistret 3 530 m² vy och i fotbollshallen 7 354 m² vy. Fotbollshallen (en övertryckshall) har beviljats ett tidsbegränsat bygglov till slutet av områdets arrendeavtal (26.6.2032). Byggrätten i området har överskridits rejält. Dessutom är den gällande detaljplanen föråldrad med tanke på den befintliga situationen. Området har anvisats två ungefärliga parkeringar, den ena på den nuvarande slalombackens parkering och den andra norr om ishallen, direkt framför den. En ungefärlig friluftsled har anvisats på det befintliga parkeringsområdet. Detaljplanen tar inte hänsyn till områdets naturvärden.

Relation till stadens strategi och planläggningsprogram

15.9.2025 godkände Grankulla stadsfullmäktige en ny strategi från och med 2026. Strategin fastställer centrala tyngdpunkter som styr markanvändningen och planläggningen under de kommande åren. Strategin lyfter bland annat fram vikten av planläggning för att uppnå befolkningstillväxt. Ett av genombrottsprojekten i stadens strategi heter "Planläggning är nyckeln till befolkningstillväxt".

Målet är att planläggningen skapar förutsättningar för tillväxt i skatteunderlaget och bygger en lockande boendemiljö i Grankulla.

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

Strategin prioriterar följande planläggningsprojekt: finskspråkiga lågstadiet, Arbetarakademin och Ekkullaområdet. Dessutom lyfter strategin fram planering av planläggningen i stadshus kvarteret och en helhetsvision av ett mer omfattande centrumområde som egna prioriterade planläggnings- och planeringsprojekt. Den aktuella detaljplaneändringen finns inte bland de planläggningsprojekt som lyfts fram i strategin.

Planläggningsprogram 2026

Stadens markanvändningsenhet utarbetar varje år ett planläggningsprogram för godkännande av samhällstekniska utskottet. Planläggningsprogrammet för år 2026 har godkänts vid samhällstekniska utskottets sammanträde [20.1.2026 \(§ 8\)](#) tillsammans med andra dispositionsplaner för ekonomin inom samhällstekniska sektorn.

Planläggningsprogrammet beskriver situationen för aktuella planläggningsprojekt och ger en uppskattning av hur de kommer att framskrida. Syftet är att föra fram var staden kommer att inleda planläggning under de närmaste åren.

Vi har delat in planläggningsprojekten i tre olika helheter i planläggningsprogrammet:

- 1) planläggningsprojekt som prioriteras i stadens strategi
- 2) övriga planläggningsprojekt som prioriteras och förs framåt år 2026
- 3) övriga planläggningsprojekt som är under beredning och förs framåt inom ramen för resurserna.

Dessutom nämns i planläggningsprogrammet som en egen punkt visionen för centrum enligt stadens strategi.

Det finns totalt 23 planläggningsprojekt i planläggningsprogrammet. Av dessa är

- 1) fem (5) projekt som prioriteras i stadens strategi
- 2) åtta (8) övriga prioriterade projekt som ska föras framåt år 2026
- 3) de återstående tio (10) övriga planläggningsprojekt som är under beredning och förs framåt inom ramen för resurserna. Vi har placerat detaljplaneändringen på ishallsområdet i den sista helheten. När vi vid markanvändningsenheten utarbetade planläggningsprogrammet var vår uppfattning med andra ord att ishallsprojektet på området inte förs framåt. Därför var vi av den åsikten att det heller inte är ändamålsenligt att föra framåt detaljplaneändringen på området år 2026. Detaljplaneändringen har nämligen en stark anknytning till ishallsprojektet och det lönar sig inte att slutföra detaljplaneändringen utan en genomförbar projektplan.

Planläggningsprojekt som nämns i stadens strategi och som just nu är aktuella vid markanvändningsenheten:

- Visionen för centrum och
- Arbetarakademin detaljplaneändring.
- Vi har startat detaljplaneändringen för finskspråkiga lågstadiet och för den framåt när projektplanen blir klar.

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

- Vi har för avsikt att fortsätta med stadshusområdets detaljplaneändring på hösten.
- När det gäller detaljplaneändringen på Ekkullaområdet ska vi i år uppdatera målen och referensplanen för området enligt planlägningsprogrammet.

Därtill bereder markanvändningsenheten för tillfället följande detaljplaneändringar enligt planlägningsprogrammet:

- detaljplaneändringen i stationsområdet
- detaljplaneändringen på Södra Heikelvägen 5
- detaljplaneändringen på Smedsvägen 8
- detaljplaneändringen vid Kauniala sjukhus och detaljplaneändringen öster om Bensowsgränden.

Detaljplaneändringarna på Södra Heikelvägen 5 och Smedsvägen 8 ingår i balanseringsprogrammet för ekonomin 2025–2027 som stadsfullmäktige godkände 16.9.2024. Målet enligt programmet är att optimera antalet offentliga byggnader i staden och minska stadens fastighetsbestånd med 10 procent mätt i våningsyta åren 2024–2028. De övriga detaljplanerna är detaljplaner som främjar bostadsproduktion i enlighet med strategin.

Arbetstid och personalresurser

I arbetet med en detaljplaneändring fördelas arbetstiden vanligen bland annat mellan följande arbetsuppgifter: utarbetande av detaljplanen och referensplanen, förhandlingar med den som sökt ändring av detaljplanen, behandling av utlåtanden och utarbetande av bemötanden, utarbetande av utredningar, förhandlingar med myndigheter och diskussioner om utredningar, bedömning av konsekvenserna, beslutsberedning och intern koordinering.

Det här är en medelstor detaljplaneändring. Vi kan inte genomföra en detaljplaneändring på en gång utan för den framåt i takt med att utredningarna och planerna framskrider. Det är svårt att på förhand bedöma de resurser som behövs för att utarbeta en detaljplaneändring. Vi är medvetna om att den här detaljplaneändringen förutsätter högklassig planering, utredningar och rådgivning särskilt i fråga om tekniska nätverk, trafik, färdväg och parkering, naturvärden och utmanande jordmån.

Dessutom ska vi som vanligt beakta klimatpåverkan vid utarbetandet av detaljplanen. Detaljplanen ska också uppfylla de innehållskrav som ställs på den enligt lagen om områdesanvändning (krav på detaljplanens innehåll i 54 § i lagen om områdesanvändning). Enligt kraven ska detaljplanen utarbetas så att det skapas förutsättningar för en hälsosam, trygg och trivsamt livsmiljö, för regional tillgång till service och för reglering av trafiken. Den byggda miljön och naturmiljön ska värnas och särskilda värden i anslutning till dem får inte förstöras. På det område som planläggs eller i dess närmaste omgivning ska det finnas tillräckligt med parker eller andra områden som lämpar sig för rekreation.

Enligt lagen i fråga får inte detaljplanen leda till att kvaliteten på någons livsmiljö försämras avsevärt på ett sätt som inte är motiverat med beaktande av

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

detaljplanens syfte. Genom detaljplanen får inte heller markägaren eller någon annan rättsinnehavare åläggas sådana oskäligen begränsningar eller orsakas sådana oskäligen olägenheter som kan undvikas utan att de mål som ställs för planen eller de krav som ställs på den åsidosätts.

Det är klart att om vi lyfter den här detaljplaneändringen till de projekt som prioriteras i planlägningsprogrammet och för framåt detaljplaneändringen för godkännande, kommer detaljplanen att ta personalresurser från andra aktuella och prioriterade detaljplaner. Sådana är till exempel detaljplanen för finskspråkiga lågstadiet och planlägningsprojekt som prioriteras i strategin med beaktande av stadens mål med befolkningstillväxt (visionen för centrum, Arbetarakademiens detaljplaneändring, stadshusområdets detaljplaneändring och Ekkullaområdet).

Vi kan konstatera att vi inte anser att en eventuell planlägningskonsult i arbetet med detaljplaneändringen svarar mot resursbehoven. Detaljplaneändringen förutsätter mycket samarbete med myndigheter och beredning som kräver kontinuerlig interaktion. Detaljplanen har starka lokala utgångspunkter. Den baserar sig på tidigare lösningar, stadens egna riktlinjer och strategier. Därför är det naturligt att utarbeta detaljplanen i egen regi och inte som konsultarbete. Då är det enklare att hantera och tolka helheten. Att handleda en konsult kan ta mer tid än att arbeta med detaljplaneändringen i egen regi. Dessutom skulle det medföra kostnader som vi inte har beaktat i budgeten för år 2026.

Sammanfattning

Den här detaljplaneändringen är en projektplan. Den behöver en uppdaterad och genomförbar referensplan som grund. För att detaljplanen ska uppfylla innehållskraven enligt lagen om områdesanvändning måste vi låta göra flera utredningar om området som stöd för referensplanen och planläggningen.

Såsom stadsstyrelsen för över tio år sedan beslutade i samband med inledningen av detaljplaneändringen, ska planeringen fästa särskild vikt vid områdets naturvärden och trafikarrangemang och vid att planen anpassas till omgivningen.

Realiseringen av projektet innebär oundvikliga kostnader. Det skulle vara lättare att föra framåt detaljplaneändringen om vi kom överens om kostnaderna som anknyter till projektet samt en eventuell kostnadsallokering samtidigt som vi för framåt detaljplaneringen. Låt oss konstatera att sökanden har lämnat in ett preliminärt förslag till avtalsvillkor. Enligt villkoren är kostnadskalkylen för projektet 16 miljoner euro, och det behövs en proprieborgen från staden till ett belopp på 8 miljoner euro. Dessutom baserar sig kalkylen på arrende med mycket stöd samt träningstider som staden köper. Det är oklart om kostnadskalkylen inbegriper rivningen av den nuvarande ishallen, de ovannämnda flyttningarna av ledningar och gång- och cykelvägar samt en större parkering. Sannolikt omfattar kalkylen inte alla kostnaderna och då måste staden ansvara för dem.

Men om ishallprojektet innebär sådana fördelar att staden vill föra det framåt, förutsätter projektet en detaljplaneändring.

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

Om staden beslutar att fortsätta med detaljplaneändringen, ska vi ändra prioriteringssystemet i planlägningsprogrammet. Vi kan till exempel flytta detaljplaneändringen på ishallsområdet i planlägningsprogrammet till platsen efter de planlägningsprojekt som nämns i strategin och framför de övriga planlägningsprojekt som vi prioriterar och för framåt år 2026. Ändringen av prioriteringsordningen har en direkt fördröjande effekt för genomförandet av detaljplaneändringar som ger bostadsproduktion. Planlägningsprogrammets projekt som främjar bostadsproduktion som blir fördröjda om vi ändrar prioriteringsordningen är bland annat: detaljplaneändringarna i stationsområdet, öster om Bensowsgränden samt i Kauniala. Enligt det ovanstående förslaget är förteckningen över prioriterade projekt enligt planlägningsprogrammet 2026 följande:

1. Planlägningsprojekt som prioriteras i stadens strategi:
  - a. Visionen för centrum
  - b. Arbetarakademin
  - c. Stadshusområdet
  - d. Ekkullaområdet
  - e. Finskspråkigt lågstadium
2. Övriga planlägningsprojekt som staden prioriterar och för framåt under år 2026 (bland andra):
  - a. Ishallområdets detaljplan
  - b. Stationsområdet
  - c. Södra Heikelvägen 5
  - d. Östra sidan av Bensowsgränden
  - e. Smedsvägen 8
  - f. Kauniala

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige beslutar att staden för framåt utarbetandet av detaljplaneändringen på ishallsområdet och flyttar detaljplaneändringen i planlägningsprogrammet 2026 till platsen efter de planlägningsprojekt som prioriteras i strategin och framför de övriga planlägningsprojekt som staden prioriterar och för framåt år 2026.

.....

Motförslag

Under diskussionen lade ledamoten Taisto Miettinen fram följande motförslag 6.1:

”6.1 Motförslag (Miettinen Taisto)

Fullmäktige beslutar att föra framåt utarbetandet av detaljplaneändringen på ishallsområdet.”

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

Vidare lade ledamoten Suvi Kiesiläinen fram följande motförslag 6.4 som understöddes av ledamöterna Sonja Ahtiainen, Minna Aitola och Helka Hosia:

"6.4 Nytt motförslag (Kiesiläinen Suvi)

Eftersom ändringen av den överenskomna prioritetsordningen har direkt inverkan på planlägningsprojekten enligt stadens strategi, det vill säga det finska lågstadiet och framskridandet av detaljplaneändringar som skapar bostadsproduktion, ska prioritetsordningen i planlägningsprogrammet inte ändras, för att inte äventyra resurseringen av projekten enligt stadens strategi."

Taisto Miettinen's motförslag förföll på grund av bristande understöd.

Omröstning

En omröstning mellan Suvi Kiesiläinen's motförslag 6.4 och stadsstyrelsens grundförslag måste förrättas. Enligt ordförandens omröstningsförslag röstade de som understödde grundförslaget JA och de som understödde Suvi Kiesiläinen's motförslag 6.4 NEJ.

I den förrättade omröstningen röstade 30 JA och 5 NEJ. Således godkändes stadsstyrelsens grundförslag.

Hur ledamöterna röstade framgår i detalj av **protokollbilagan** med omröstningsrapporten från det elektroniska omröstningssystemet.

Kläm

Ledamoten Taisto Miettinen lade fram en kläm 6.3 till förslaget, vilken understöddes av ledamöterna Mikko J. Salminen, Virva Wahlstedt, Matti Hannuksela, Ritva Häyrinen-Immonen och Matti Kauppila:

"6.3. KLÄM (Miettinen Taisto)

I detaljplaneändringen ska staden beakta områdets omfattande användningsmöjligheter för idrotts- och rekreationstjänster."

Fullmäktige godkände klämman enhälligt.

Siffrorna hänvisar till numreringen i det elektroniska mötessystemet.

Beslut:

Fullmäktige beslutade att staden för framåt utarbetandet av detaljplaneändringen på ishallsområdet och flyttar detaljplaneändringen i planlägningsprogrammet 2026 till platsen efter de planlägningsprojekt som prioriteras i strategin och framför de övriga planlägningsprojekt som staden prioriterar och för framåt år 2026.

Stadsfullmäktige

§ 25

18.05.2026

Därtill godkände fullmäktige en kläm om att staden i detaljplaneändringen ska beakta områdets omfattande användningsmöjligheter för idrotts- och rekreationstjänster.

Bilagor:

Omröstningsrapport

Stadsfullmäktige

§ 26

18.05.2026

Ändring av 142 § i förvaltningsstadgan (Sammanträdesarvoden)

STF 18.05.2026 § 26

554/00.01.01.00/2021

Mer information:

stadsjuristen Lena Filipsson-Korento, tfn 050 354 0121
förvaltningsdirektören Hanna Ormio, tfn 040 637 3683
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bestämmelser om arvoden och kostnadsersättningar som betalas till de förtroendevalda finns i kapitel 18 i förvaltningsstadgan. Ett arvode med mera betalas enligt de bestämmelser som fastställs närmare i kapitlet. Kapitlet handlar om ersättningar som betalas till ledamöterna i stadens egna organ och påverkansorgan med antagandet att representanterna för externa organ får en ersättning via organet i fråga.

De enda externa organ som nämns separat i förvaltningsstadgan och vars representanter får ett arvode med mera av staden är huvudstadsregionens samarbetsgrupp och Helsingforsregionens samarbetsmöte. För deras del fastställer förvaltningsstadgan separat i 142 § 2. mom. att mötesarvodet för medlemmarna är lika stort som mötesarvodet för stadsstyrelseledamöterna (190/170 euro). Under balanseringsprogrammet för ekonomin (2025–2027) betalar staden den lägre ersättningen.

Nu har det framkommit att delegationen för polisen, som baserar sig på Polisförvaltningsförordningen (13 § i förordningen) inte betalar sammanträdesarvode med mera till representanterna som kommunerna utsett.

Därför föreslår vi att staden lägger till ett nytt moment 3 i 142 § efter momentet om huvudstadsregionens samarbetsgrupp och Helsingforsregionens samarbetsmöte:

”Stadens representant i delegationen för Polisinrättningen i Västra Nyland betalas ett sammanträdesarvode med mera i enlighet med bestämmelserna i stadens förvaltningsstadga om arvoden som betalas till de förtroendevalda genom att tillämpa de bestämmelser som gäller utskott. Förutsättningen för att få en ersättning är att representanten inte får ett arvode någon annanstans ifrån och att representanten uppvisar ett utdrag ur mötesprotokollet eller en liknande redogörelse.”

Eftersom ordförandena för utskotten får ett sammanträdesarvode på 145/130 euro och ledamöterna 105/95 euro är kostnadseffekten mycket liten på årsnivå.

Enligt 152 § i förvaltningsstadgan betalas arvoden halvårsvis, i praktiken i juli och december. Därför föreslår vi att ändringen träder i kraft i samband med nästa betalning av arvoden som gäller sammanträden som hållits i år.

Stadsfullmäktige

§ 26

18.05.2026

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige beslutar att ett nytt moment 3 läggs till i 142 § i förvaltningsstadgan:

”Stadens representant i delegationen för Polisinrättningen i Västra Nyland betalas ett sammanträdesarvode med mera i enlighet med bestämmelserna i stadens förvaltningsstadga om arvoden som betalas till de förtroendevalda genom att tillämpa de bestämmelser som gäller utskott. Förutsättningen för att få en ersättning är att representanten inte får ett arvode någon annanstans ifrån och att representanten uppvisar ett utdrag ur mötesprotokollet eller en liknande redogörelse.”

Dessutom beslutar fullmäktige att ändringen träder i kraft i samband med nästa betalning av arvoden som gäller sammanträden som hållits i år.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Stadsfullmäktige

§ 27

18.05.2026

Svar på fullmäktigemotionen om att uppföra vägmärken som markerar kommungränsen utmed Åboleden

STF 18.05.2026 § 27

417/00.02.10.00/2025

Mer information:

kommunteknikchefen Anna Ahtila, tfn 050 544 6427

projektingenjören inom kommuntekniken Petri Forsman, tfn 040 668 4215

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Ersättaren Joonas Ollila och 17 andra ledamöter lämnade 15.9.2025 in en fullmäktigemotio om att uppföra vägmärken som markerar kommungränsen utmed Åboleden (**bakgrundsmaterial**).

Syftet med fullmäktigemotionen

Fullmäktigemotionen har som syfte att ge Grankulla synlighet på Åboleden genom att uppföra vägmärken som markerar kommungränsen vid Åboleden. Där finns ett avsnitt på cirka en kilometer som ligger innanför Grankullas gränser. I nuläget finns inga vägmärken som markerar kommungränsen till Grankulla.

Kommunteknikens utredning

Vägmärken som markerar kommungränsen kan användas vid kommungränser för att visa att den som använder vägen anländer till kommunens område. Gränsen till Grankulla stad går vid en bro. Vägmärket som markerar kommungränsen skulle alltså uppföras utanför bron i den ända som ligger inom kommunen, enligt anvisningar från Trafikledsverket. Gränsen mellan Grankulla och Esbo går i båda riktningarna vid bron och vägmärkena som markerar kommungränsen skulle alltså inte stå alldeles intill gränsen mellan städerna. Därför skulle Esbos vägmärke i båda riktningarna uppföras på Grankullas område. Då blir området mellan skyltarna klart under en kilometer långt. På Kasabergets sida i nordlig riktning på Åboleden finns också en serviceramp som försvårar placeringen av skylten. Således blir avståndet mellan skyltarna ännu mindre. Förmodligen skulle Grankulla stad också stå för kostnaderna i fråga om vägmärkena som markerar kommungränsen till Esbo.

Skylden som markerar kommungränsen (F27.1) ingår i trafikmärkeskategorin F, alltså informationsmärken. Informationsmärken och trafikmärken ingår i anordningar för trafikstyrning och räknas till utrustning och anordningar för landsvägar. Åboleden är en landsväg och Livskraftcentralen i Nyland ansvarar för underhållet av landsvägarna i Nyland inklusive konstruktioner, anordningar och vägmiljön i anslutning till dessa.

Kommunen kan föreslå för den lokala livskraftcentralen att en informationsskylt placeras på landsvägen eller att innehållet i en redan existerande skylt ändras. Livskraftcentralen kan godkänna förslaget om det stöder eller främjar principerna för vägmärken. Om livskraftcentralen beviljar tillstånd att uppföra ett

Stadsfullmäktige

§ 27

18.05.2026

informationsmärke, ansvarar Grankulla för anskaffningskostnaderna och överlåter ägande- och besittningsrätten för märkena i sin helhet till vägghållaren.

I nuläget koncentrerar sig livskraftcentralen inom underhåll särskilt på de delområden som är viktigast för dem som rör sig på vägarna, det vill säga att underhålla vägarna på vintrarna och hålla vägbeläggningen i gott skick. Livskraftcentralerna inriktar finansiering särskilt på renovering av broar och förbättring av vägstrukturen. Livskraftcentralen har identifierat att upprätthållandet av vägnätets utrustning och anordningar enligt nuvarande krav utgör en särskild utmaning. Enligt uppgifter från livskraftcentralen kan livskraftcentralerna med den befintliga finansieringsnivån i nuläget endast reparera utrustning och anordningar som är i allra sämst skick.

Kommuntekniken kontaktade den dåvarande officiella vägghållaren, alltså NTM-centralen (nuvarande livskraftcentralen), för första gången i oktober. Kommuntekniken ville höra sig för om den officiella processen kring vägmärken som markerar kommungränsen och vilken vägghållarens ståndpunkt till sådana skyltar är. Inom NTM-centralen förmedlades förfrågan vidare till en sakkunnig i ärendet.

Staden fick ett preliminärt svar 9.12.2025, där NTM-centralen konstaterar att de förmodligen kommer att förhålla sig negativt till uppförandet av vägmärken som markerar kommungränsen. Som motivering framförde NTM-centralen att de inte monterar sådana skyltar på motsvarande platser. Med motsvarande platser hänvisade NTM-centralen till landsvägar och särskilt motortrafikleder på avsnitt där landsvägen går en kort sträcka genom en annan kommuns område. NTM-centralen förde också fram att det inte finns någon planskild anslutning på vägvägsnittet som kunde motivera monteringen av vägmärken som markerar kommungränsen.

Kommuntekniken upprätthöll kontakten till representanten för vägghållaren, men trots kontakten har staden inte fått ta del av den slutgiltiga ståndpunkten. Kommuntekniken skickade det sista meddelandet i ärendet till livskraftcentralen 12.2.2026.

Utifrån det preliminära svaret från vägghållarens representant föreslår kommuntekniken att staden slutar att aktivt föra saken vidare. Därtill föreslås att staden inte gör en framställan om att uppföra vägmärken som markerar kommungränsen utmed Åboleden. Eftersom vägghållarens representant alltså livskraftcentralen avslag monteringen av vägmärken som markerar kommungränsen kan inte Grankulla stad eller kommuntekniken uppföra skyltarna även om staden själv stod för kostnaderna och underhållsansvaret.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige antecknar för kännedom det ovannämnda som svar på fullmäktigemotionen om att uppföra vägmärken som markerar kommungränsen utmed Åboleden och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Stadsfullmäktige

§ 27

18.05.2026

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bakgrundsmaterial:

Fullmäktigemotion

Stadsfullmäktige

§ 28

18.05.2026

Svar på fullmäktigemotionen om granskning av servicenätverket inom småbarnspedagogiken

STF 18.05.2026 § 28

511/00.02.10.00/2025

Mer information:

chefen för småbarnspedagogik Annika Hiitola, tfn 050 341 6269
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Ledamoten Suvi Kiesiläinen och sex andra ledamöter lämnade 10.11.2025 in en fullmäktigemotion om granskning av servicenätverket inom småbarnspedagogiken (**bakgrundsmaterial**).

I motionen konstateras att målet för Grankulla enligt strategin är att vara Finlands mest attraktiva stad i fråga om högklassig småbarnspedagogik, en jämlik och trygg lärmiljö samt en fungerande språkbadsstig. För att uppnå målen är det viktigt att kompetent personal vill komma på jobb och stanna länge, vilket skapar kontinuitet i barnens vardag. Dessutom ska lokalerna vara säkra och funktionella.

I fullmäktigemotionen ingår följande förslag: *"Finska utskottet för fostran och utbildning bör se över servicenätverket inom småbarnspedagogiken och säkerställa verksamhetsförutsättningarna för språkbadsenheten i lokaler som attraherar och behåller personal och där verksamheten på längre sikt kan utökas med syskongrupper."*

Slutsatsen, då utmaningarna i den nuvarande språkbadsenheten fortsätter, är att staden bör konstatera behovet av åtgärder och granska servicenätverket inom småbarnspedagogiken så att språkbadsenheten får funktionella och säkra lokaler.

Tidigare granskning av servicenätverket

Servicenätverket inom småbarnspedagogiken har behandlats i stadens olika beslutande organ 2023–2025. Servicenätverket har granskats både som tjänsteuppdrag inom stadens bildningssektor och av en utomstående konsult. Slutresultatet och beslutsförslagen i utredningarna har varit samstämmiga.

- Servicenätverket inom småbarnspedagogiken 2024 [SOVV 4.12.2024 \(§ 74\)](#)
- Avstående från fastigheter [STS 30.9.2024 \(§ 132\)](#)
- Servicenätverket inom småbarnspedagogiken 2024 [SOVV 6.3.2024 \(§ 13\)](#)
- Servicenätverket inom småbarnspedagogiken 2023 [SOVV 25.10.2023 \(§ 70\)](#)
- Avstående från byggnaden har föreslagits för finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik bland annat [25.9.2024 \(§ 53\)](#)

Stadsfullmäktige

§ 28

18.05.2026

- Enhetens oro för inneluften har behandlats i samhällstekniska utskottet [28.10.2025 \(§ 89\)](#) som svar på fullmäktigemotionen. Samhällstekniska utskottet hänvisar i sitt svar på fullmäktigemotionen bland annat till den höga användningsgraden i enheten, som också påverkar huruvida gårdsområdena räcker till och är funktionella.

”En betydande faktor som påverkar många praktiska ärenden i just den här fastigheten är den höga användningsgraden. Den höga användningsgraden stöder stadens strategiska mål om effektiv användning av lokaler, men det är något som vi måste beakta när vi utvärderar om lokalerna och gårdsområdena räcker till och är funktionella. Inverkan av användningsgraden framhävs särskilt i situationer där belastningen kan påverka omständigheterna, såsom luftkvaliteten och trivseln.

Befolkningsutveckling och deltagande

Enligt tillgängliga befolkningsdata från början av 2024 och befolkningsprognosen fortsätter folkmängden i åldern för småbarnspedagogik att öka. Antalet barn under 3 år ökar i alla scenarier under 2020-talet, och fortsätter att öka måttligt i andra än scenariot för svag utveckling även på 2030-talet. Antalet barn mellan 3 och 5 år börjar öka betydligt i början av prognosperioden. I scenariot för stark utveckling fortsätter åldersgruppen att växa på 2030-talet, men i scenariot för svag utveckling återgår den till nuvarande nivå under 2030-talet.

Utvecklingen av antalet barn i åldern för småbarnspedagogik baserar sig i första hand på nativiteten och dess utveckling, och i andra hand på migrationen. Prognosen kan därför uppvisa stora årliga variationer, vilket gör den mycket osäker.

Beroende på scenarierna i befolkningsprognosen ökar antalet barn i åldern för småbarnspedagogik (0–6 år) under perioden 2022–2030 med 46–62 barn, varefter det under perioden 2030–2040, beroende på scenariot, antingen minskar med 94 barn eller ökar med 40 barn. Om efterfrågan på kommunal småbarnspedagogik inte minskar fram till 2030 till exempel på grund av att efterfrågan på privat småbarnspedagogik ökar, uppstår en situation där tillräckligheten av kommunala platser inom småbarnspedagogiken äventyras och barnen i allt högre grad måste hänvisas till de privata enheter inom småbarnspedagogiken som är verksamma i området. Om detta blir verklighet kan situationen dock rätta till sig inom några år.

Deltagandet i småbarnspedagogiken har ökat stadigt på det nationella planet sedan 1990-talet. I bokslutet för 2025 är andelen barn som deltar i småbarnspedagogiken i Grankulla över 88 procent, och andelen är mycket hög. Stadsfullmäktiges beslut i samband med godkännandet av budgeten för 2026 om att slopa kommundraget för hemvårdsstöd samt om att slopa stödet för privat vård i fråga om andra vårdformer än daghemsvård kan öka efterfrågan på småbarnspedagogik i kommunala daghem. Ökningen i efterfrågan har dock enligt andra kommuners erfarenhet inte varit betydande.

Stadens strategi och ordnande av språkbadsverksamhet

I Grankulla stads strategi, som är i kraft från 2026, är det första genombrottsprojektet högklassig småbarnspedagogik och utbildning, och under det som önskat slutresultat bland annat högklassig småbarnspedagogik och en jämlik och trygg lärmiljö. Ett annat genombrottsprojekt är levande tvåspråkighet som konkurrensfördel, och under det som önskat slutresultat bland annat en fungerande språkbadsstig.

Strategin fastställer ett mål för stadens språkbadsverksamhet på svenska: barngrupperna inom småbarnspedagogiken ska vara kompletta (21 barn/åldersgrupp). I ljuset av samhällstekniska utskottets påpekande (se ovan) är därför den fastighet som nu används för språkbadsverksamheten inte den mest ändamålsenliga platsen för att ordna verksamhet med hög beläggnings- och användningsgrad. Dessutom kan staden i den nuvarande fastigheten inte erbjuda småbarnspedagogik enligt efterfrågan för de yngsta åldersklasserna, det vill säga barn under 4 år.

Sektorn för bildning och välfärd anser att en flytt av språkbadsverksamheten till en annan fastighet skulle förbättra verksamhetsförutsättningarna för språkbadet och möjligheterna att utvidga och utveckla den. Då kan den fastighet där språkbadsverksamheten för närvarande ordnas utnyttjas enligt det aktuella behovet för ett mindre antal barn och en lägre beläggningsgrad, varvid fastigheten bättre än för närvarande skulle tjäna verksamhetens behov. Det här är möjligt utan kapacitetsminskning om en del av barnen i enheten är under 3 år. Om efterfrågan på kommunal småbarnspedagogik minskar till exempel till följd av att efterfrågan på privat småbarnspedagogik ökar kan staden helt avstå från byggnaden.

Alternativen har granskats ur ett perspektiv där målen för strategin kan uppnås. Utgångspunkten är Grankulla stads strategiska mål om en fungerande språkbadsstig, så att verksamhetsförutsättningarna för den som en del av servicenätverket inom den kommunala småbarnspedagogiken inte försämras utan stärks. Staden söker en lösning på situationen som på ett optimalt sätt tryggar förutsättningarna för språkbadsverksamheten, inklusive personaltillgången och arbetsförhållandena, för att undvika att språkbadsverksamheten på grund av brist på behörig personal inte kan fortsätta ens i nuvarande omfattning. Staden har gjort en barnkonsekvensanalys i anslutning till de granskade alternativen vid placering av språkbadsgrupper. Barnkonsekvensanalysen finns som **bakgrundsmaterial**.

I **bakgrundsmaterialet** granskas placeringen av språkbadsgrupperna i lokalerna för de finska enheterna för småbarnspedagogik med beaktande av de barn som finns i enheten, en enhetlig språkbadsverksamhet och möjlighet till utvidgning samt utmaningar, intressen och risker i anslutning till olika lösningar. Utöver dessa alternativ är det möjligt att överväga att slopa språkbad inom den kommunala småbarnspedagogiken eller att inskränka språkbadsverksamheten till en enda åldersklass. Dessa alternativ anses varken vara i linje med strategin eller önskvärda, och därför behandlas de inte närmare i denna utredning.

Sammanfattning

Bakgrund och nuläge

Servicenätverket inom småbarnspedagogiken har behandlats ingående i stadens olika organ 2023–2025. I synnerhet språkbadsverksamhetens lokallösningar har varit aktuella, eftersom man i den nuvarande fastigheten har konstaterat problem med inneluften, och den höga användningsgraden är en belastning både inomhus och utomhus. Detta påverkar såväl barnens och personalens välbefinnande som verksamhetens kvalitet.

Granskning av alternativen

1. Fortsatt nuläge och eventuell flytt till Kasabergets daghem

- I enheten Kasabergets daghem finns inga lokaler att tillgå för språkbadsenheten, eftersom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken behöver de lokaler som den har i sin besittning för eget bruk och till följd av efterfrågan på svenskspråkig småbarnspedagogik måste förlita sig på temporära lösningar våren 2026.
- Den nuvarande fastigheten Kielikylpy Grani Språkbud motsvarar inte behoven inom högklassig småbarnspedagogik för det antal barn som deltar i språkbud, och det är inte möjligt att ordna småbarnspedagogik för barn under 4 år.
- Problemen med inneluften och den höga användningsgraden försämrar tillgången på personal och leder till att färre familjer söker sig till språkbud.
- Fortsatt verksamhet på nuvarande plats är viktig för en del av vårdnadshavarna, men det finns en risk för att verksamheten tappar både personal och familjer.

2. Flytt till Ekkulla daghem

- I Ekkulla daghem är lokalerna ändamålsenliga och säkra, och det är möjligt att utveckla och utvidga språkbadsverksamheten.
- Förändringarna kan leda till att familjer avviker från språkbadsstigen på grund av läget, men det finns tillräckligt med barn i kö för att trygga kontinuiteten.
- Utmaningarna med att attrahera och behålla personal kan minska när det gäller språkbadsverksamheten.

3. Flytt till Pikku Akatemia

Stadsfullmäktige

§ 28

18.05.2026

- Lokalerna är funktionella och säkra, men båda språkbadsgrupperna ryms inte och det är inte möjligt att utvidga till fyraåringar.
- Språkbadsverksamheten är uppdelad i två enheter under ett år.
- Nya barn ryms inte i den finskspråkiga småbarnspedagogiken vid Pikku Akatemia om man inte flyttar barn från enheten någon annanstans, vilket med tanke på barnens och familjernas bästa inte föreslås.

4. Flytt till Sansinpellon päiväkoti

- Lokalerna är funktionella och säkra, men båda språkbadsgrupperna ryms inte samtidigt. Det är möjligt att utvidga till fyraåringar från 2027.
- Språkbadsverksamheten är uppdelad i två enheter under ett år.
- Nya barn ryms inte i den finskspråkiga småbarnspedagogiken vid Sansinpellon päiväkoti om man inte flyttar barn från enheten någon annanstans, vilket med tanke på barnens och familjernas bästa inte föreslås.

Samhällstekniska utskottet noterar

Samhällstekniska utskottet har betonat att den höga användningsgraden stöder en effektiv användning av lokalerna, men påverkar förhållandena, såsom luftkvaliteten och trivseln. Den nuvarande fastigheten är inte den mest ändamålsenliga platsen för en språkbadsverksamhet med hög beläggnings- och användningsgrad i åldersgrupperna över 3 år.

Slutsatser

- Utmaningarna i den nuvarande fastigheten (innetluften, hur lokalerna räcker till, hög användningsgrad) förhindrar en högklassig och växande språkbadsverksamhet och försvårar möjligheterna att behålla personal och familjer.
- En flytt av verksamheten till en annan fastighet (Ekkulla daghem, Pikku Akatemia, Sansinpellon päiväkoti) skulle förbättra verksamhetsförutsättningarna, attrahera personal och erbjuda mer ändamålsenliga lokaler än för närvarande.
  - Att flytta verksamheten till Ekkulla daghem skulle dessutom göra det möjligt att omedelbart utveckla och utvidga språkbadsverksamheten.
  - En flytt av verksamheten till Sansinpellon päiväkoti skulle dessutom på längre sikt göra det möjligt att utveckla och utvidga språkbadsverksamheten, men på kort sikt orsaka en delning av verksamheten.

Stadsfullmäktige

§ 28

18.05.2026

- En flytt av verksamheten till Pikku Akatemia skulle dessutom göra det möjligt att utveckla språkbadsverksamheten, men på kort sikt orsaka en delning av verksamheten.
- I alla alternativ ska man beakta utmaningarna i övergångsskedet för familjer och personal samt eventuella risker med tanke på antalet deltagare och tillgången på personal.
- Placering av språkbadsverksamheten i lokaler där det finns möjlighet att utvidga verksamheten och erbjuda småbarnspedagogik även för yngre barn stöder på lång sikt stadens strategiska mål och säkerställer kontinuiteten i servicen.

På ovan anförda grunder föreslogs det för finska utskottet för fostran och utbildning att utskottet ger det ovan nämnda som svar på fullmäktigemotionen som lämnats in 10.11.2025 och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom via stadsstyrelsen och föreslår att fullmäktige konstaterar att motionen är slutbehandlad. Dessutom föreslogs det att utskottet konstaterar att det finns alternativ vid placeringen av språkbad på svenska som ordnas i samband med den kommunala småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen i Grankulla.

Förutom att ge svar på fullmäktigemotionen beslutade utskottet vid utskottsbehandlingen 4.3.2026 (§ 18) att förutsätta att ett förslag om placeringen av språkbad på svenska som ordnas i samband med den kommunala småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen i Grankulla snabbt förs till beslutsfattande och att ärendet bereds utifrån det granskade alternativ där verksamheten flyttas till Ekkulla daghem i augusti 2026. Beslutet fattades efter omröstning.

För stadsstyrelsen föreslogs vid sammanträdet [23.3.2026 \(§ 45\)](#) att inga egentliga beslut ska fattas i samband med behandlingen av fullmäktigemotionen, eftersom beredningen i den fokuserar på svar på motionen och inte inkluderar beredning av ärenden för beslut. Även om utskottets beslut ännu inte är ett slutligt ställningstagande om placeringen av språkbad på svenska inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen föreslogs det att stadsstyrelsen utnyttjar sin övertagningsrätt i ärendet och beslutar att upphäva utskottets beslut till den delen. Detta stöddes också av en misstanke som uppkommit efter behandlingen av ärendet om att en medlem varit jävig att delta i ett ärende som gäller placeringen av den ovannämnda servicen.

Stadsstyrelsen beslutade efter omröstning att

- använda sig av övertagningsrätten,
- upphäva det andra stycket i utskottets beslut och
- föreslå att fullmäktige antecknar ovannämnda för kännedom som svar på Suvi Kiesiläinens med flera fullmäktigemotion från 10.11.2025 om granskning av servicenätverket inom småbarnspedagogiken, och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Stadsfullmäktige

§ 28

18.05.2026

De medlemmar som blev i minoritet lämnade in en avvikande mening till beslutet (**bakgrundsmaterial**).

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige antecknar för kännedom det ovannämnda som svar på fullmäktigemotionen om granskning av servicenätverket för småbarnspedagogiken och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

.....

Under diskussionen gjorde ledamoten Satu Mollgren följande remitteringsförslag som understöddes av ledamöterna Matti Kauppila, Virva Wahlstedt, Sami Villa, Elina Moisisto, Minna Aitola, Matti Hannuksela och ersättaren Tuula Koskimies-Sirén.

"9.1 Remittering av förslaget till ny beredning (Mollgren Satu)

Finska utskottet för fostran och utbildning har fattat ett beslut om ärendet på sitt sammanträde 29.4. Därmed motsvarar inte svaret nuläget. Svaret på fullmäktigemotionen remitteras till ny beredning, så att bakgrunden till ärendet, såsom utskottets tidigare beslut, beskrivs öppet, beskrivningen av nuläget omarbetas att motsvara nuläget och så att konsekvensbedömningen på ett tillräckligt sätt beaktar följderna av flyttad verksamhet på hela nätverket inom småbarnspedagogiken och de ekonomiska följderna. Barnkonsekvensanalysen ska omfatta alla barn som berörs av att verksamheten flyttas och analysen ska stå i linje med stadens egna bedömningar av fastighetens säkerhet och sundhet."

Eftersom fullmäktige inte enhälligt godkände remitteringsförslaget, måste frågan gå till omröstning. Enligt ordförandens omröstningsförslag röstade de som understödde fortsatt behandling av ärendet JA och de som understödde remittering av ärendet till ny beredning NEJ.

I den förrättade omröstningen röstade 20 JA och 15 NEJ. Därmed fortsatte behandlingen av ärendet.

Hur ledamöterna röstade framgår i detalj av **protokollbilagan** med omröstningsrapporten från det elektroniska mötessystemet.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bilagor:

Omröstningsrapport

Bakgrundsmaterial:

Fullmäktigemotion
Granskning av alternativ vid placeringen av språkbadsverksamheten
Barnkonsekvensanalysen

Stadsfullmäktige

§ 28

18.05.2026

Vårdnadshavarnas vädjan 3.3.2026

Bemötande 4.3.2026

Antal barn – Kasabergets daghem

Avvikande mening, stadsstyrelsen 23.3.2026 § 45

Stadsfullmäktige

§ 29

18.05.2026

Svar på fullmäktigemotionen om förteckning av stadens bidrag och understöd samt enhetliga kriterier för beviljande

STF 18.05.2026 § 29

559/00.02.10.00/2025

Mer information:

direktören för bildning och välfärd Mikael Flemmich, tfn 040 733 0264

fritidschefen Roger Renman, tfn 050 411 6382

välståndschefen Laura Salomaa, tfn 040 194 8508

förvaltningsdirektören Hanna Ormio, tfn 040 637 3683

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Till Grankulla stads sektor för bildning och välfärd och allmänna förvaltning har anvisats en fullmäktigemotion som ledamot Taisto Miettinen lämnat in 8.12.2025 (§ 69) och som gäller tydligare förteckning av stadens bidrag och understöd samt enhetliga kriterier för beviljande. Samhällstekniska sektorn beviljar inga bidrag.

I motionen föreslås det att en samlad förteckning ska göras upp över de bidrag och understöd som staden beviljar samt enhetliga principer fastställas för beviljandet av dem, så att kommuninvånarna och de sökande kan förstå och jämföra olika bidragsformer och kriterierna för dem. Fullmäktigemotionen bifogas som **bakgrundsmaterial**.

I Grankulla stads förvaltningsstadga ([STF 16.9.2024 \(§ 38\)](#)) föreskrivs det att det hör till utskottens behörighet att besluta om beviljandet av verksamhetsunderstöd och andra bidrag och övervaka användningen av dem (21 § i förvaltningsstadgan, Utskottens allmänna beslutanderätt).

Dessutom kan stadsdirektören enligt förvaltningsstadgan (13 § 19 punkten) besluta om enskilda understöd med flera utgifter och samarbetsavtal inom ramen för ett maximibelopp som stadsstyrelsen separat slagit fast. Stadsdirektören har sedan 2021 beviljat tre bidrag främst till välgörenhet (till exempel till Röda Korset för Ukrainas katastroffond).

Stadsfullmäktige har möjlighet att besluta om bidrag till exempel i samband med budgeten.

Budgeten 2026

I budgeten för **fritidstjänster** har 552 802 euro reserverats för bidrag och inom resultatområdet för välfärdsarbete 20 000 euro.

I budgeten för **finskspråkiga undervisningstjänster** har 3 731 euro reserverats för bidrag och i budgeten för svenskspråkiga undervisningstjänster 2 801 euro.

Stadsfullmäktige

§ 29

18.05.2026

Stöd för hemvård och stöd för privat vård inom **småbarnspedagogiken**: 524 508 euro.

Bidragsanslagen inom sektorn för bildning och välfärd 2026 uppgår i enlighet med bakgrundsmaterialet till sammanlagt 1 103 842 euro.

Knappt hälften av bidragsutgifterna inom sektorn för bildning och välfärd, sammanlagt 524 508 euro, består av bidragsutgifter för småbarnspedagogik (stöd för hemvård och stöd för privat vård). Beviljandet av dessa stöd baserar sig för alla familjers del på enhetliga kriterier som stöder sig på lagstiftning och godtagna grunder, och i dem ingår inte prövning från fall till fall.

En närmare specifikation av ansvarsrådets bidragsanslag och bidragsslag finns i **bakgrundsmaterialets** förteckning över bidrag inom sektorn för bildning och välfärd.

Inom den allmänna förvaltningen, stadsstyrelsen och stadsdirektörens

resultatområde har i budgeten för 2026 budgeterats bidrag enligt följande:

Kauniaisten Paikallislehti Oy Kaunis Grani 65 000 euro, Föreningen Luckan rf 2 200 euro och Svenska Finlands Folkting 400 euro. Sammanlagt uppgår bidragen alltså till 67 600 euro.

Kauniaisten Paikallislehti Oy Kaunis Grani är stadens helägda dotterbolag. Tidningen fungerar som stadens informationsblad och också som plattform för publicering av officiella kungörelser. Bidraget till Föreningen Luckan rf placerades under tidigare år under förvaltningstjänsternas information. För bidraget till Svenska Finlands Folkting har det under flera år reserverats pengar i budgeten, beviljas enligt ansökan.

Principer för beviljande av bidrag

Principerna för beviljande av bidrag från Grankulla stads sektor för bildning och välfärd har reviderats och uppdaterats i välfärds- och fritidsutskottet [27.11.2024 \(§ 62\)](#). Vid utarbetandet av de nya bidragskriterierna var målet att förenhetliga bidragen och förenkla ansökningsförfarandet. Genom ändringarna strävade staden både efter ett smidigare ansökningsförfarande än tidigare och efter att förenhetliga ansökningskriterierna för olika föreningar och bidrag.

De bidrag som välfärds- och fritidsutskottet beviljar delas in i verksamhetsbidrag, projektbidrag och personliga stipendier. Staden delar ut bidrag till föreningarna i form av verksamhetsbidrag och projektbidrag. Bidragen delas i enlighet med bidragsprinciperna ut på olika grunder till föreningar och sammanslutningar som bedriver kultur- och medborgarverksamhet, till föreningar och sammanslutningar som främjar välfärd och hälsa och till idrotts- och ungdomsorganisationer samt på vissa villkor även till föreningar på andra orter.

Principerna för beviljande av bidrag inom sektorn för bildning och välfärd har utarbetats så att de stöder Grankulla stads strategiska mål och värden och kompletterar stadens serviceverksamhet. Detta innebär att bidrag i första hand beviljas för verksamhet som sker i Grankulla och som gynnar invånarna i Grankulla.

Stadsfullmäktige

§ 29

18.05.2026

Sektorn för bildning och välfärd konstaterar att stadens bidragssystem under de senaste åren redan har utvecklats i den riktning som föreslås i fullmäktigemotionen. Grunderna för beviljande av bidrag har förtydligats och harmoniserats, och beslutanderätten i fråga om alla bidragsslag inom sektorn har koncentrerats till välfärds- och fritidsutskottet. Kriterierna för ansökan om bidrag, ansökningstiderna och beslutsgrunderna beskrivs i de godkända bidragsprinciperna. Informationen har också sammanställts på stadens webbplats så att sökande kan ta del av den.

Dessutom används olika kanaler på ett mångsidigt sätt i kommunikationen kring ansökan om bidrag. Information om ansökan delas förutom via stadens webbplats också via sociala medier, tidningen KaunisGrani och direkt till samarbetsnätverk och föreningar. Vid behov kan sökande också kontaktas med riktade meddelanden.

De gällande kriterierna förutsätter bland annat att den verksamhet som understöds främjar stadens strategiska mål och kommuninvånarnas välfärd, kompletterar stadens egna tjänster och är öppen och tillgänglig för målgruppen. Av de sökande förutsätts tydlig information om verksamhetens innehåll, målgrupp, genomslag och ekonomi. Användningen av bidragen följs upp genom rapportering. Bidragstagaren ska lämna en godkänd utredning om användningen av bidraget i enlighet med de angivna villkoren och inom den utsatta tiden. Rapporteringen är en förutsättning för att den sökande ska kunna få bidrag även följande år. Om rapporten inte lämnas in eller om den är bristfällig, kan staden låta bli att bevilja nytt bidrag eller avbryta utbetalningen tills utredningen har gjorts på behörigt sätt.

I framtiden är målet att till exempel följa upp välfärdsbidragens genomslag med hjälp av enhetliga indikatorer. Målet är att den verksamhet som understöds tydligt ska kunna kopplas till målen och indikatorerna i stadens välfärdsplan. Planens elektroniska plattform erbjuder dessutom en årlig vy över temana i den verksamhet som har finansierats med bidrag och i vilken omfattning den finansierats. Detta ökar insynen och stöder den strategiska inriktningen av bidragen. Det stöder också den informationsbaserade ledningen och gör det möjligt att i fortsättningen rikta bidragen med ännu större genomslag än tidigare.

Inom sektorn för bildning och välfärd delar idrottstjänsterna ut bidrag med hjälp av en beräkningsformel. Formeln för verksamhetsbidrag infördes för att skapa en transparent, öppen och enhetlig process för utdelningen av bidrag. Formeln togs i bruk första gången 2023, och sedan 2024 har den också omfattat lokalbidrag, det vill säga lokaler som används med ensamrätt av föreningar som är verksamma vid idrottsanläggningar. Närmare information om formeln: [HYVAV 10.9.2025 \(§ 39\)](#).

Välfärds- och fritidsutskottet beslutade på sitt möte [13.8.2025 \(§ 36\)](#) att avdrag för interna hyror inte tas i bruk inom idrottstjänsterna förrän det finns ett förslag som är helt jämförbart mellan alla föreningar och sektorer. I samma beslut föreslog utskottet att tjänsteinnehavarna ändrar beräkningsformeln för bidrag till idrottsföreningar så att året delas upp i två säsonger (till exempel vår och höst) som beaktas separat. Målet är att förbättra beräkningens rättvisa och

---

Stadsfullmäktige

§ 29

18.05.2026

---

transparens genom att beakta säsongsvisa variationer i verksamheten och kostnaderna. Angående de separata stödformer som betalas till idrottsföreningarna konstateras det dessutom att staden årligen beviljar GrIFK innebandy och GrIFK handboll ett separat bidrag för träningstider som köpts på andra orter. Dessa bidrag behandlas separat från verksamhetsbidragen. Beslut om stödmodellen: [HYVA 1.2.2023 \(§ 6\)](#) och närmare om behandlingen även i [STS 20.11.2023 \(§ 192\)](#), [STS 27.11.2023 \(§ 203\)](#) och [STF 18.12.2023 \(§ 67\)](#). Principerna för beviljande av bidrag inom Grankulla stads sektor för bildning och välfärd uppdaterades i fråga om idrotts- och motionstjänsterna i enlighet med utskottets beslut.

I fråga om understödsföreningar vid läroanstalter som ger grundläggande konstundervisning har man från och med 2026 övergått till samma modell som i fråga om andra bidrag, så att sakkunnigutskottet fattar beslut om beviljande inom ramen för det anslag som anvisats i budgeten. Tidigare fattade fullmäktige beslut om bidragstagarna i samband med budgeten på en enskild förenings nivå.

Ur kulturtjänsternas budget betalas också årsbidrag till Finlands Nationalopera och Naturcentrum Haltia som baserar sig på ett separat samarbetsavtal som ingåtts mellan flera städer. Naturcentrum Haltias verksamhet handlar inte om kultur och i partnerkommunerna tas dess finansiering i regel ur anslagen för främjande av turism och näringar.

Det mål som föreslås i motionen kan anses motiverat och i linje med stadens nuvarande utvecklingsarbete. Enligt bildnings- och välfärdssektorns uppfattning har de centrala elementen, enhetliga kriterier, tydligt beslutsfattande och information, redan realiserats till en betydande del. Trots detta kan utvecklingsarbetet fortsätta i synnerhet i fråga om kommunikationen om och bilden av bidragshelheten, exempelvis genom en mer samlad och lättuppfattad bidragsförteckning på webbplatsen.

Välfärds- och fritidsutskottet har vid sitt möte 11.3.2025 (§ 10) behandlat den del av bidragen som hör till utskottets egen behörighet.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige antecknar för kännedom det ovannämnda som svar på fullmäktigemotionen om förteckningen av stadens bidrag och understöd samt enhetliga kriterier för beviljande konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

.....

Under diskussionen lade ledamoten Taisto Miettinen fram en kläm till förslaget, vilken understöddes av ledamöterna Matti Hannuksela, Mikko J. Salminen, Virva Wahlstedt, Ritva Häyrinen-Immonen, Minna Aitola, Suvi Kiesiläinen, Sonja Ahtiainen och ersättaren Tuula Koskimies-Sirén:

Stadsfullmäktige

§ 29

18.05.2026

"10.1 KLÄM (Miettinen Taisto)

På Grankulla stads webbplats sammanställs en förteckning av bidrag och understöd."

Fullmäktige godkände klämmen enhälligt.

Beslut:

Fullmäktige antecknade för kännedom det ovanstående som svar på fullmäktigemotionen om förteckning av stadens bidrag och understöd samt enhetliga kriterier för beviljande och konstaterar att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Därtill godkände fullmäktige en kläm om att sammanställa en förteckning av bidrag och understöd på Grankulla stads webbplats.

Bakgrundsmaterial:

Fullmäktigemotion
Förteckning över bidrag som staden betalat Bokslutet 2025

Stadsfullmäktige

§ 30

18.05.2026

Fullmäktigemotioner

STF 18.05.2026 § 30

255/00.02.10.00/2026

Ordföranden meddelar om fullmäktigemotionerna som ledamöterna har lämnat via det elektroniska mötessystemet.

Beslutsförslag:

Fullmäktige beslutar att hänskjuta motionerna till stadsstyrelsen för beredning.

.....

Ordföranden meddelade att ledamöterna hade lämnat en fullmäktigemotion via det elektroniska mötessystemet. Siffran hänför sig till numreringen i systemet.

I motionen 11.1 som är undertecknad av ersättaren Jenni Bäckström-Toivanen med flera föreslås mobilfria skoldagar och raster i grundskolorna i Grankulla.

Beslut:

Fullmäktige beslutade att hänskjuta fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilagor:

Fullmäktigemotion

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 20, § 25, § 27, § 28, § 29, § 30

BESVÄRSFÖRBUD FÖR ETT BESLUT SOM GÄLLER BEREDNING ELLER VERKSTÄLLIGHET

Ändring får inte sökas i detta beslut, eftersom beslutet endast gäller beredning.

Bestämmelser som tillämpas: Kommunallagen (410/2015) 136 §

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 21, § 22, § 23, § 24, § 26

BESVÄRSANVISNING

Kommunalbesvär över fullmäktigebeslut

Kommunalbesvär får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och kommunmedlemmar. Besvär får anföras på den grunden att 1) beslutet har tillkommit i felaktig ordning, 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller 3) beslutet annars strider mot lag. Besvär kan inte anföras på den grunden att beslutet strider mot privaträttsliga bestämmelser. Ändringssökanden ska lägga fram besvärgrunderna för besvärsmyndigheten innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Besvär ska i första hand anföras via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Myndighet hos vilken besvär anföras och kontaktuppgifter:

Helsingfors förvaltningsdomstol	E-post:	helsinki.hao@oikeus.fi
Registratorskontoret	Tfn:	029 56 42069
Banbyggargvägen 5	Fax:	029 56 42079
00520 HELSINGFORS	Registraturens öppettid:	kl. 8.00–16.15

Tiden för kommunalbesvär och när den börjar

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Ett elektroniskt dokument som lämnats till en myndighet anses ha kommit in inom utsatt tid, om dokumentet kommer in senast den sista dagen av den utsatta tiden. Ett besvär i pappersformat ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger.

En kommunmedlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet avsändes, om inte något annat visas. Vid bevislig elektronisk delgivning anses beslutet ha delgivits när det har bekräftats som mottaget. Om handlingen inte har bekräftats som mottagen inom sju dagar från det att ett elektroniskt meddelande har sänts, iaktas vid delgivningen vad som annanstans i lag föreskrivs om delgivning. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat visas, eller vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller som har antecknats i ett särskilt intyg om delfående av beslut. Ett beslut anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände.

Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Om den sista dagen för att anföra besvär infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvär anföras den första vardagen därefter.

Kommunalbesvärens innehåll

Besvärerna ska anföras skriftligt och i första hand via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst. Även andra elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärerna ska följande anges:

- 1) det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet),
- 2) till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena),
- 3) grunderna för yrkandena,
- 4) vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvärerna ska dessutom uppges ändringssökandens namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter. Det är också bra att ange hemkommun. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också den personens kontaktuppgifter uppges. Om kontaktuppgifterna ändras innan besvärssärendet har avgjorts, ska de nya uppgifterna meddelas förvaltningsdomstolen utan dröjsmål.

I besvärerna ska också uppges e-postadress eller eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om besvärsskriften eller någon annan handling lämnas in till förvaltningsdomstolens e-tjänst, betraktas det som ett meddelande om att e-tjänsten används som processadress. Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

Om flera personer anför besvär tillsammans, kan det i besvärerna anges att en av dem är kontaktperson. Om ingen kontaktperson har angetts är den person som nämns först i besvärsskriften kontaktperson.

Ombudet ska vid behov visa fullmakt (lag om rättegång i förvaltningsärenden 32 §).

Bilagor till besvärerna

Till besvärerna ska följande fogas:

- 1) det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
- 2) utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
- 3) de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015) kan förvaltningsdomstolen ta ut en rättegångsavgift för behandlingen av ett ärende som gäller ändringssökande. Avgiften är 310 euro från och med 1.1.2025 (förordning 1020/2024).